

زندگی سالم Healthy Life

روزنامه نسل فردا

گردشگری سپاهان

باشگاه مخاطبان نسل فردا

خیریه حضرت محمد (ص)

صندوق قرض الحسنه نسل فردا

خورشید
موسسه فرهنگی هنری

افسانه های جن و پری کلوت ها

روزهای ما با خاطره هایمان ثبت می شوند.روز بدون خاطره جایی در تاریخ ندارد.سفر یکی از بهترین چیزهایی است که برای ما خاطره می سازد.شاید برای همین است که همه ما انقدر به سفر علاقه داریم.سفری که خاطره ساز بشود را باید مکتوب کرد.چه با عکس چه با سفرنامه . ما در ماهنامه گردشگری سپاهان(کوله) هم همین هدف را دنبال می کنیم.قرار است کوله مان را ببندیم واز بهترین سفرهایمان بگوییم.بنویسیم و بخوانیم.به عنوان آغاز گر این سفر رویایی در نخستین شماره از این چالش دوست داشتنی می خواهم از کلو ت ها بگوییم.شما را هم به این چالش دعوت می کنم تا بهترین خاطراتتان از سفر را مکتوب کنید.از کلوت ها می نویسم چون "کلوت ها" را هیچ وقت فراموش نمی کنم. نوروز است و به دعوت یکی از دوستان خانوادگی ، به کرمان می رویم.باراولی است که کرمان را می بینم.باغ شازده و دیدنی های کرمان را مطمئنا هیچ وقت فراموش نمی کنم اما آنچه از همه بیشتر مرا محو خود می کند سرزمین ارواح یا شهر کلوت ها است. عموحسن در یکی از روزهای حضورمان در کرمان و قبل ازحرکت به سمت چابهار جلوی رفتنمان را می گیرد و می گوید تا شهداد را نبینید محال است بگذارم از کرمان بروید.می خواهم شما را به شهر ارواح ببرم.فکر می کنیم شوخی می کند.با ماشین عمو حرکت می کنیم و پادرمسیری می گذاریم که واقعا مثل داستان های ارواح است. ۱۰۵ کیلومتر حرکت از شهر کرمان در جهت شرق و سپس شمال شرق ما را به شهر تاریخی و دیدنی‌های اعجاب انگیز کویر شهداد می‌رساند. در مسیر جاده کرمان به شهداد، تونلی طولانی وجود دارد که ارتباط دو قسمت گرمسیری کرمان و ییلاقی سیرچ را برقرار می‌کند. این تونل طولانی‌ترین تونل جاده‌ای در ایران است. در ۲۵ کیلومتری شرق شهداد، شهری وجود دارد پراز عجایب و شگفتی ها. این شهر شهر کلوت‌ها است. بعد از حدود یک ساعت رانندگی و گذشتن از جاده ای کویری و بزرگترین تونل جاده ای ایران،منظره ای می بینیم که واقعا متحیرمان می کند.باید اعتراف کنم که عاشق شمال و دریا و رطوبتم وکویر را زیاد دوست ندارم اما کلوت ها چیز دیگری است. از دور دست که به کلوت‌ها نگاه می‌کنیم، شهری بزرگ با آسمان خراش های فراوان شاید مثل تهران اما خالی ازسکنه را به یادم می آورد و همین باعث شده که تا برخی جهانگردان خارجی از آن به عنوان «شهر ارواح» یاد کنند.

کلوت به کوه های شنی ای می گویند که بر اثر باد ایجاد می شود و فرم ها و شکل های مسحور کننده ای را ایجاد می کنند که کمتر کسی می تواند پس از دیدن این مناظر انگشت به دهان نماند و مسحور این زیبایی بی مانند نشود. کلوت از ترکیب دو واژه کل به معنی آبادی و لوت تشکیل شده است.وقتی ناگهان در دل بیابان لوت چشمتان به سازه های خاکی عجیب و غریب بیفتد و این سازه های خاکی تا چشم کار می کنند دیده می شوند ، انگار وارد یک شهر شده ای. شهری بدون هیچ مردمی که انگار تنها برای ارواح ساخته شده است. شاید برای همین است که می گویند اینجا شهر جن و پری است.اینجا یکی از گرمترین جاهای کره زمین کویر شهداد است و هر تصویری که از آن ببینید بدون تماشای آن از نزدیک بی معناست. گرم‌ترین نقطه روی زمین با دمای ۶۳ درجه سانتیگراد برای صحرای آریزونای آمریکا ثبت شده است، اما کارشناسان ایرانی معتقدند، جایی در همین شهداد با دمای ۶۷ درجه سانتیگراد در سایه و ۱۰۰ درجه سانتیگراد روی خاک و گدازه‌های آتش فشانی در آفتاب، رکورد را شکسته است. شهر افسانه‌ای کلوت‌ها ۱۱ هزار کیلومتر مربع وسعت دارد و حدود ۲۰ هزار سال قبل، با فرسایش آبی و بادی، به وجود آمده است.تعطیلات نوروز زمان خوبی است که به تماشای کلوت ها و آسمان بی مانندش بنشینید .تحریریه کوله هم منتظر خاطرات جالب شما از کلوت ها ودیگر دیدنی های سرزمین محبوبمان است.با ما همراه باشید.

مرضیه ربیعی

عکس: آریا جعفری

اصفهان من

سرزمین محبوب

پیشنهادسفر

باهنرمندان

طبیعت گردی

دور دنیا

گردشگری سپاهان کوله

صاحب امتیاز و مدیر مسئول:
سیدمحمدمیرحسینی

رییس شورای سیاست گذاری:
دکتر رضا محزونیه

سردبیر:
مرضیه ربیعی

جانشین سردبیر:
مهندس محمدحسین محزونیه

تحریریه
دبیر اجرایی: الهام السادات شهیدان
همکاران این شماره: حامدقصری، نسیم حیدری، بهاره یوسفی، مهشادصادقی شاد، نازنین صادقی، لی لی صنیعی ،شبنم اربابیان

بخش هنری
طراح و صفحه آرا: بصیرت جعفری
عکس روی جلد: ریحانه مالکی پور

عکس ها از: آریاجعفری، محمدشریف، آرشیده شاهنگی، بهمن صادقی،حامد قصری، نوید صادقی،نیما شفیعی، محمد آل علی

دفتر:
تهران ، بزرگراه جلال آل احمد، بین خیابان کارگر و اتوبان چمران کوی پروانه ، پلاک ۲، واحد ۱
تلفن: ۰۲۱-۸۸۰۱۹۱۲۹
فکس: ۰۲۱-۸۸۳۵۳۲۹۷

دفتر اصفهان:
میدان احمد آباد ، ابتدای خیابان مفتح، ساختمان امام رضا(ع)
تلفن : ۰۳۱-۳۲۲۷۴۷۹۴-۳۲۲۷۴۷۹۱
امور مشترکین : ۰۳۱- ۳۲۲۷۴۵۰۸
روابط عمومی : ۰۳۱-۳۲۲۷۴۵۱۴

لیتوگرافی و چاپ:
خورشید ۰۳۱-۳۲۲۴۲۱۹۹

writermagazine93@gmail.com

اصفهان من

Sepahan
tourism
magazine

فصل اول

مسجد عتیق اصفهان | عکس: محمد شریف

MY ISFAHAN

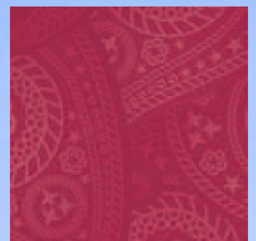
- مادی گردی در اصفهان
- عتیق، مسجدی برای همه دوران ها
- گردش در شهر

جامع عتیق، مسجدی برای همه دوران ها

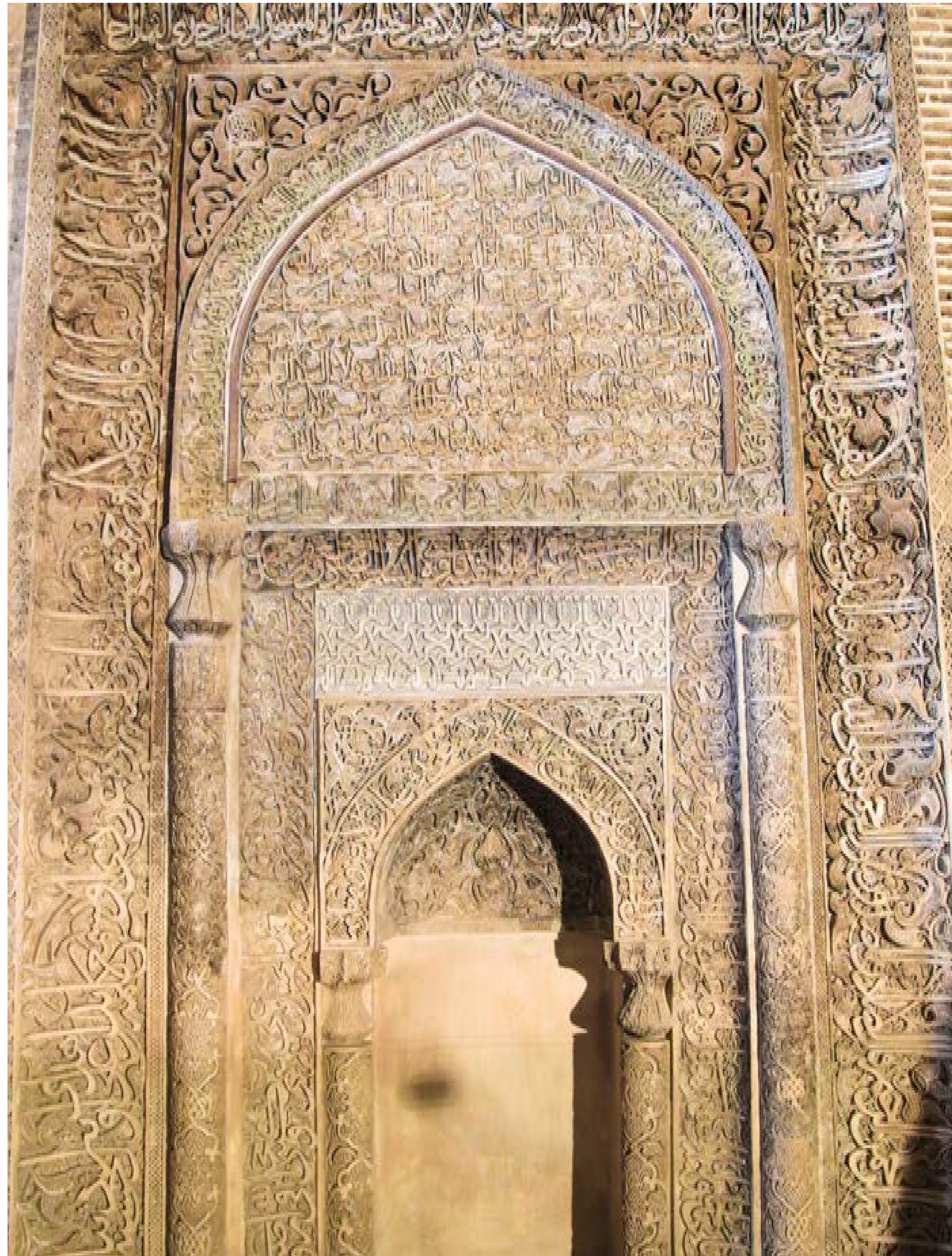
نازنین صادقی

عکس ها:
محمد شریف

اصفهان را بیشـــتر با آثار دوره صفویه می شناسند.مساجد وبناهای به یادگارمانده از دوره صفویه بیشترین تصویر را در دید گردشگران اصفهان دارند.اما در اصفهان آثاری از دوره سلجوقی به جامانده که شکوه این دوره مهم تاریخی را به نمایش می گذارد. مسجدجامع یا مسجد عتیق اصفهان یکی از همین آثار است که در دوره سلجوقی مرمت شد.یکی از عصرهای نوروز امسال به هوای دیدن این مسجد و سلجوقی گردی سری به خیابان علامه مجلسی یا مسجدجمعه بزنید.کوچه پس کوچه های این خیابان و بازارهای تودر تویش ومحله باباقاسم هنوز به همان سبک قدیمی برجامانده اند.اولین و آخرین باری که این مسجد را دیدم روز ثبت جهانی اش در تیرماه سال ۱۳۹۱ با حضور رئیس جمهور وقت،محمود احمدی نژاد بود. درب های مسجد به روی مردم عادی بسته و تنها خبرنگاران و مسئولان اجازه حضور در این مراسم را دارند.از کوچه پس کوچه ها و بازارها می گذرم و بعد از گذشتن از گیت های امنیتی وارد مسجد می شوم. دم درب ها پراست از مردمی که برای دادن نامه هایشان به رئیس جمهور آمده اند و می خواهند به من نامه بدهند که به دست همراهان رئیس جمهور برسد.وارد مسجد که می شوم با وجود شلوغی مسجد به خاطر مراسم ثبت جهانی،واقعا از خودبیخود می شوم. آسمان اینجا آبی است.با پا گذاشتن به این مسجد درهای تاریخ بازمی شود و تو را به افسانه ها می رساند.این عجیب ترین و باشکوه ترین مسجدی است که تا امروز دیده ام.در سلجوقی گردی این شماره همراه ما در مسجدعتیق باشید.

مسجد جامع از آغاز تا امروز

سنگ بنای مسجد جامع را مردانی از اعراب قبیله تیم بنا نهادند که درروستای "طهران" از توابع اصفهان زندگی می کردند. آنها در محله یهودیه اصفهان مسجدی را بنا نهادند و آن را به سال ۱۵۶ه.ق/۷۷۲م صاحب منبر ساختند. چنین شد که آن مسجد را "مسجد جامع" خواندند؛ چون جامعِ محراب و منبر بود.
مسجد قبیله تیم حدود ۳۰ درجه نسبت به قبله انحراف داشت. به همین دلیل درسال ۲۲۶ه.ق/۸۴۰م تخریب شد تا این بار در محدوده‌ای بزرگ‌تر و رو به قبله ساخته شود. این مسجد، هنوز نشان بارزی از معماری ایرانی نداشت و به سبک و سیاق مسجد پیامبر در مدینه، متشکل از شبستان‌های ستون‌دار به هم پیوسته، دورادور یک صحن بود.
وقتی هم که در اوایل سده یازدهم میلادی، سلسله شیعه مذهب و ایرانی نژاد آل بویه قدرت را به دست گرفتند، این ساختار را دگرگون نکردند، بلکه شبستان‌ها را از طرف صحن مسجد گسترش دادند و با ستون‌های آجری منقوش زینت بخشیدند.

در واقع، مســـجد جامع آل بویه، مسجد دیگری بود که به وسـیله "صاحب بن عَبّاد" وزیر دانشمند این سلسله ساخته شد و "مسجد جامع صغیر جورجیر" نام داشت. مسجد جامع قدیمی را نیز "مسجد جامع کبیر عتیق" می‌خواندند.

مهم‌ترین دوره‌های گسترش مسجد جامع اصفهان

در اواخر سده یازدهم میلادی، سلجوقیان بر ایران مستولی شدند و اصفهان را به عنوان پایتخت قلمرو بسیار وسیع‌شان که از ماوراءالنهر تا مدیترانه امتداد داشت، برگزیدند. در این زمان، جامع عتیق اصفهان نه گنجایش جمعیت رو به افزایش این شهر را داشت و نه شـکوه آن درخورِ دربار سـلجوقیان بود. پس گسترش مسجد در دسـتور کار قرار گرفت و فصل تازه‌ای در تاریخ آن گشوده شـد که در عین حال، دوره‌ای مهم از تکوین الگوی "مسجد ایرانی" بود.
ابتدا به سال ۴۷۳ه.ق/ ۱۰۸۰م "خواجه نظام‌الملک توسی"، وزیر بزرگ سلجوقیان، گنبد جنوبی مسجد را ساخت و شیوه بنای شبستان‌های گنبد دار ایرانی را مرسوم کرد. سپس هشت سال بعد، رقیب سیاسی او، "تاج‌الملک ابوالغنائم شـیرازی"، گنبد شمالی مسجد را (البته به عنوان یک مکان تشریفاتی و بدون کارکرد عبادی) بنا نهـاد که خود گامی بزرگ برای شکوهمندی هرچه بیشتر مسجد جامع اصفهان بود.
در دهه‌های بعد، چهار ایوان در چهار سـوی صحن ساخته شد که سرآغازی بود بر الگوی مساجد چهار ایوانـی؛ الگویی که از حدود ۹۰۰ سـال پیش تا به امروز، معرّف مساجد ایرانی است.
از این جا بود که ساختار مسجد جامع اصفهان قوام و دوام پیدا کرد. آن‌چه در سده‌های بعد و توسط دیگر سلسله‌های حکومتگر به انجام رسید، افزودن پاره‌ای

ارزش‌های اسنادی مسجد جامع:

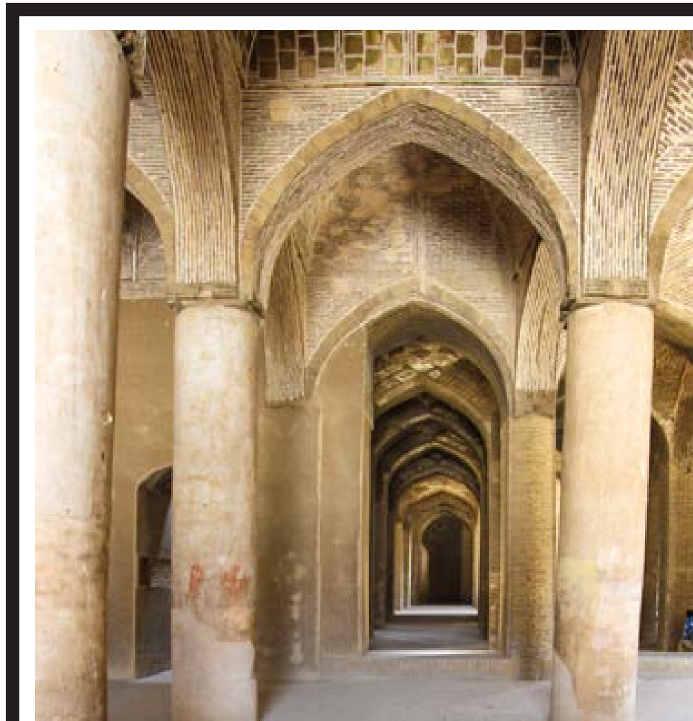
در مسجد جامع اصفهان، کتیبه‌های بســـیاری از دوره‌های مختلف وجود دارد که به معرفی تعدادی از آنها می‌پردازیم.در داخل گنبد جنوبی معروف به گنبد نظام‌الملک، در اطراف داخلی گلوی گنبد کتیبه‌ای وجود دارد مربوط به دورهٔ ملکشاه سلجوقی که از آن پادشاه و وزیر او خواجه نظام‌الملک نام برده شده و به سبک کوفی نوشته شده است و بنابراین مربوط به حدود ۴۷۳ هجری (۱۰۸۰ م) است.

در داخل ایوان جنوبی متصل به گنبد نظام‌الملک کتیبه‌هایی با تاریخ‌های ۸۸۰و ۹۱۸و ۹۳۸ و ۱۰۷۰ هجری (حدود ســالهای ۱۴۷۵ و ۱۵۱۲ و ۱۵۳۱ و ۱۶۵۹ میلادی). در مدخل ایوان جنوبی به گنبد نظام‌الملک دو فرمان به خط ثلث یکی از شاه اسماعیل صفوی مورخ ۹۱۱ هجری (۱۵۰۵ میلادی) و دیگری از شاه طهماسب صفوی وجود دارد. در طرفین همین مدخل دو محراب در دیوار انتهایی ایوان به خط تاج‌الدین معلم اصفهانی وجود دارد که هر دو دارای تاریخ ۹۱۸ هجری (۱۵۱۲ میلادی) است.

در داخل ایوان غربی مسجد معروف به صفهٔ استاد کتیبه‌های متعددی مربوط به سال ۱۱۱۲ هجری (۱۷۰۰ میلادی) وجود دارد. در ایوان شمالی مسجد معروف به ایوان درویش کتیبه‌هایی به خط محمدمحسن امامی با تاریخ‌های ۱۰۹۳ و ۱۰۹۸ (۱۶۸۲ و ۱۶۸۶ میلادی) وجود دارد.

در ایوان شرقی مسجد معروف به صفهٔ شاگرد کتیبهٔ محراب به خط نظام اصفهانی با تاریخ ۹۹۲ هجری (۱۵۸۴ میلادی) و کتیبه‌ای به خط محمدمحسن امامی با تاریخ ۱۰۹۳ هجری (۱۶۸۲ میلادی) وجود دارد. در داخل گنبد تاج‌الملک ـ گنبد شمالی ـ دارای کتیبه‌ای به خط کوفی به تاریخ ۴۸۱ هجری (۱۰۸۸ میلادی) است.

در داخل نمازخانهٔ اولجایتو در ضلع غربی مسجد، محراب معروف و بسیار زیبای اولجایتو مزین به گچبری‌های بسیار متنوع و کتیبه‌های متعدد کار استاد حیدر است به تاریخ ۷۱۰ هجری (۱۳۱۰ میلادی) ـ سردرِ ورودی نمازخانهٔ اولجایتو در داخل حیاط بر روی نمای غربی مسجد، کتیبه‌ای به خط سید محمود نقاش با تاریخ ۸۵۱ هجری (۱۴۴۷ میلادی) قرار دارد.

بناها به ســاختمان‌های دوره آل بویه و سلجوقی یا مرمت و تزئین بناهای قبلی بود. جالب این که به شهادت کتیبه‌های مسجد و کتاب‌های تاریخی، مردمانی از همه ایران در اعتلای مســجد جامع اصفهان نقش آفریدند. یکی رازی بود و یکی شیرازی؛ یکی اهل خراسان و دیگری اهل اصفهان و مردمانی پرشمار از نواحی دیگر ایران.

مسجد جامع عتیق اصفهان، در سال ۱۳۹۱ توسط سازمان یونسکو در فهرســت میراث فرهنگی جهان به ثبت رسید و تحت حمایت‌های بین‌المللی قرار گرفت.

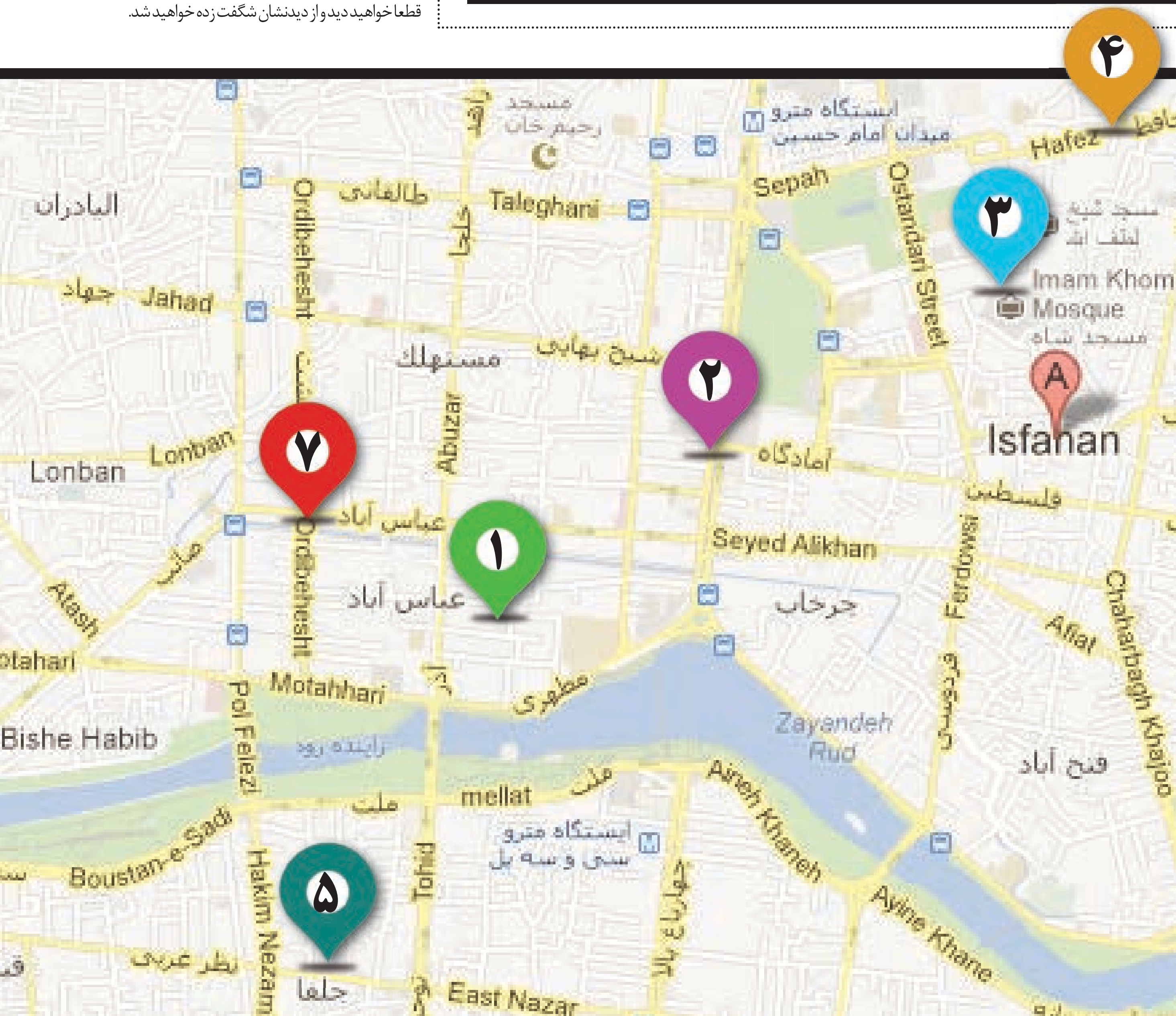
اصفهان گردی در یک روز

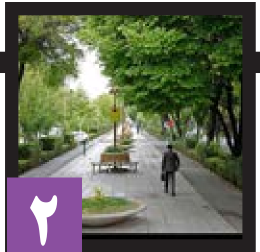
مطمئنا در یک سفر چند روزه نمی شود اصفهان را دید. در یک سفر یک یا دو هفته ای هم نمی شود. در اولین کوله گردشـــگری از اصفهان شروع کردیم و می خواهیم یک مزه کوچک از اصفهان را تست کنیم. این مادی گردی برای کسانی است که پل خواجو یا سی و سه پل را قبلا دیده اند و هوس یک پیاده روی متفاوت در اصفهان دارند. کوله کمکتان می کند که طی یکروز اکثر جاهای دیدنی اصفهان را که البته از دید ما جذابتر هستند و در راهنمایی های گردشگری دیگر کمتر به آنها اشاره شده در کنار آثار تاریخی ببینید. البته این راهنمای سفر تنها مربوط به مکان های تاریخی نیست. در این راهنما ما یک سفر ساختارشکن برای شما ترتیب داده ایم. سفری که از کنار مادی نیاصرم شروع می شود و مسیر خاص را به صورت پیاده در آن طی خواهید کرد. با من همراه شوید.

۱

صبح/ آغاز مسیر از عباس آباد و مادی نیاصرم

مطمئنا در هرهتل یا مســافرخانه ای که اقامت دارید نزدیک چهاربــاغ والبته خیابان عباس آباد هســتید. این خیابان یکی از معروفترین خیابان های اصفهان و به اصطلاح بالای شهر اصفهان است. اما دلیل انتخابش این موضوع نیست. وارد خیابان که بشوید متوجه حرفم می شوید. این یک خیابان عادی نیست. خیابانی که در ابتدا به تبریزی های مقیم اصفهان اختصاص داشت. دوطرف خیابان را درختها احاطه کرده اند و موقعی که در آن قدم زدید حرف من را می فهمید. اگر اهل شیرینی هستید از قنادی معروف آذربایجانی در عباس آباد شیرینی پنجره ای بخرید و در طول مسیر نوش جان کنید. در پس کوچه های عباس آباد به مادی نیاصرم می رسید. حتما شگفت زده شدید از این همه زیبایی. سرعت را بالا ببرید باید حرکت کنیم. مادی را بگیرید و جلو بروید. در حین حرکتتان بگویم که این مادی طولانی ترین مادی اصفهان و از ابتکارات شیخ بهایی است و ثبت ملی هم شده است. گربه های معروف و زیبای اصفهان را در حین این پیاده روی بهاری قطعا خواهید دید و از دیدنشان شگفت زده خواهید شد.

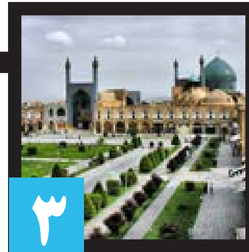

۲

ادامه مسیر/ چهارباغ گردی

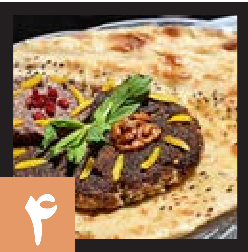
به خیابان شمس آبادی که می رسید بعد از گذشتن از خیابان مادی دوم را خواهید دید.بعداز دومین مادی،چهارباغ با شکوه را خواهید دید.اینجا مردمی ترین خیابان اصفهان است و می گویند شانزه لیزه را از روی آن ساخته اند.در پیاده روی وسط چهارباغ می توانید دوچرخه کرایه کنید و بقیه مسیر را با دوچرخه طی کنید.اگر تشنه هستید آبمیوه فروشی های چهارباغ خیلی معروفند.در حین حرکت در چهارباغ مدرسه مادرشاه را خواهید دید و مطمئنا از تماشای آن شگفت زده می شوید.کنار مدرسه را بگیرید و وارد آماده گاه بشوید.خوب حالا از پله های سنگی مرکز کتابفروش ها بالا بروید.اینجا چند کتابفروشی معروف از جمله کتابفروشی کمند قرار دارد،کتاب با طعم موسیقی. پله ها که تمام شد چشمتان را ببندید و حالا باز کنید.شما روبروی شکوه اصفهان ایستاده اید.از یک طرف هتل عباسی روبروی شما است واز طرف دیگر منظره دیدنی مدرسه چهارباغ.دوربینتان را بردارید و اصفهان را ثبت کنید.

۳

توقف طولانی/میدان شاه عباس با طول ۴۴۰ قدم

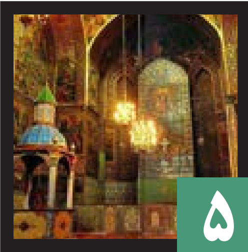
مسیر پیشنهادی بعدی ما بازار هنر است.پله ها را پایین بیایید و بعد از مدرسه چهارباغ از پیاده رو وارد دهنه بازار هنر شوید.قطعا از این همه شکوه و معماری به وجد می آیید.این بازار را برای عرضه صنایع دستی ساخته بودند اما امروز بازار طلافروشان اصفهانی شده است.از دهنه دیگر بازار که بیرون بیایید مستقیم وارد خیابان استانداری می شوید.و دوباره یک پیاده روی کوتاه دارید تا به کوچه پشت مطبخ برسید.این کوچه پراز مغازه های صنایع دستی است.اما پیشنهاد می کنم درنگ نکنید و وارد کوچه و بعد وارد میدان شاه عباس بشوید.بله!اگر بار اولتان است قطعا حالتان دگرگون می شود. حالا شما را آزاد می گذارم که از هر طرفی می خواهید بروید.عالی قاپو،مسجدشاه،بازار قیصریه یا تماشای مسجدشیخ لطف ا... و یا درشکه سواری.تا وقت نهار آزادید که میدان را بگردید.این میدان مستطیل شکل با درازای ۵۶۰ متر و پهنای ۱۶۰ متر درواقع با طول ۴۴۰ قدم و عرض ۱۶۰ قدم و بادویست حجره دو طبقه زیباترین میدانی است که در تمام عمرتان خواهید دید.اگر اهل دل هستید به عالی قاپو بروید اگر معماری مساجد را دوست دارید مسجدشاه را ببینید اگر اهل بازار گردی هستید به قیصریه بروید و اگر انتخاب من را می پرسید مسجد شیخ لطف ا... را ببینید.مسجدی بدون صحن و مناره که می گویند متعلق به زنان شاه عباس بوده و رنگ آمیزی متفاوت کاشی هایش جادویتان می کند.

۴

نهار/بریانی/بزن،بفرما!

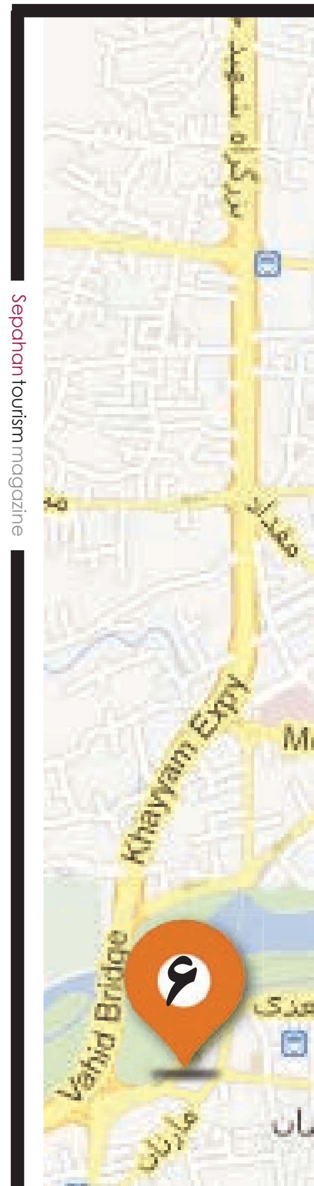
فکرخوردن نهاردیگری را از سرتان بیرون کنید.امروز در اصفهان باید حتما نهار "بریونی" بخورید.چه در سفره خانه سنتی میدان شاه،چه در بریانی شمشاد اول خیابان حافظ وچه در بریانی اعظم.اگر نوع رستورانش مهم نیست شمشاد را که درست کنارتان در خیابان حافظ است امتحان کنید و اگر می خواهید بریانی را در یک جای شیکتر بخورید "ریحون" را امتحان کنید.البته باید با تاکسی تا خیابان فردوسی بروید.

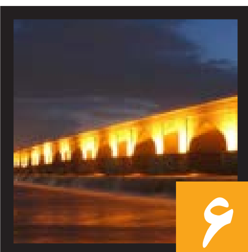
۵

عصر/ادامه مسیر / جلفاگردی

بعد از نهار اگر شما هم مثل من بدون خوردن چایی عصرتان عصرنمی شود سراغ کوچه چاه حج میرزا وقهوه خانه ای با همین نام را از مردم بگیرید.درهمین میدان شاه قرار دارد و جای دنج و زیبایی است.اما چایی را زود بخورید چون باید به ادامه مسیر برسیم.اگر می خواهید از اصفهان یادگاری با خود ببرید وارد قیصریه شوید تا دنباله مسیر را از قیصریه برویم.پیاده از قیصریه تا خیابان حکیم را بیایید و بعد از گذشتن از خیابان سپه وارد کاخ چهلستون شوید.تالارها را یکی یکی ببینید و از دیدن عمارت ظل السلطان و نقاشی های دیواری بی نظیرش لذت ببرید.بعد از آن به سمت دروازه دولت بروید و با تاکسی از چهارباغ به سمت میدان انقلاب بروید.آخر میدان درست روبروی سی و سه پل پیاده می شوید.حالا وقت آن است که روی زیباترین پل اصفهان قدم بزنید.سرعت را بالا ببرید می خواهیم تا جلفا برویم.از کنار پارک تا پل آذر بروید و بعد وارد خیابان توحید بشوید.خیابانی که اکثر برندهای معروف در آن شعبه دارند.مسیر سربالایی را تا خیابان نظر بروید و از کوچه پس کوچه ها وارد جلفا بشوید.اشتباه نکنید اینجا پاریس و کافه های مشهورش نیست!اینجا میدان جلفا است.می توانید در کافه های این میدان خوشمزه ترین قهوه تمام عمرتان را بخورید و بعد به سمت کلیسای وانک بروید.این کلیسا یکی از زیباترین کلیساهای ایران است. مطمئنا عاشق نقاشی های دیواری اش می شوید.شما را با فضای رمانتیک جلفا وارامنه مهربان تنهامی گذارم!اگر در کافه های جلفا چیزی نخورده اید یک عصرانه مختصر در شربتخانه روزگار بخورید که یک کافه امروزی با شمایل قدیمی است و انواع نوشیدنی های خوشمزه را در منو دارد.

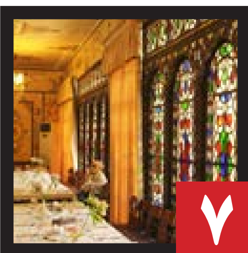
Sepahan tourism magazine

۶

شب/پیاده روی ازپل مارنان تا باغ صائب

بعد از میدان جلفا پیشنهاد بعدی من دیدن پل مارنان در شب است.پلی که در گذشته هم ساکنان جلفا را به مردم آن طرف شهر مرتبط می کرده است.از نظر من این پل یکی از خاطره انگیزترین پل های اصفهان وبرای مسافران کمتر شناخته شده است.مارنان اکنون دارای هفده دهنه است ولی در گذشته بیش از این دهنه داشته که اکنون بسته شده است.مدتی هم نام این پل سرفراز نام داشت چون در زمان شاه سلیمان صفوی یکی از ثروتمندان ارامنه این پل را ساخت وبه لقب سرفراز نائل گردیدومدتی هم به نام سرفراز مشهور بود.بعد از تماشای پل مارنان مستقیم تا خیابان صائب بروید.مادی کنار پل را که تاانتها دنبال کنید به آرامگاه صائب تبریزی می رسید.حتما شما هم مثل خیلی های دیگر نمی دانستید آرامگاه صائب در اصفهان است.یک مکان آرام و آرامش بخش. دلیل این همه غربت صائب در اصفهان را هیچ کس نمی داند.اگر آرامگاه صائب در شیراز یا خود تبریز بود مطمئنا برای خودش شکوه و عظمت بیشتری مانند سعدیه یا حافظیه داشت.البته جالب است بدانید که صائب اصلا در اصفهان متولد شده واز معروفترین غزلسرایان دوره صفویه است.البته اجدادش از تبریزی هایی بودند که به دستور شاه عباس به اصفهان آمدند و پدرش یک تاجر معروف بود.آرامگاه اش هم در باغی قرار دارد که متعلق به خانواده اش بوده و در میان اصفهانی ها به باغ صائب معروف است.

۷

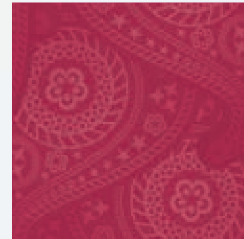
شام فقط شهرزاد/رفع خستگی/پایان اصفهان گردی

از آرامگاه صائب تا خیابان عباس آباد دوباره یک مادی گردی بی نظیر داریم.عباس آباد را تا انتها بروید و سراغ رستوران شهرزاد را بگیرید.قرار است یک شام ویژه در رستوران شهرزاداصفهان بخورید.پله های رستوران را که بالا بروید وارد فضای سنتی و بی نظیر رستوران شهرزاد می شوید.فیلم پری را که حتما یادتان هست.سکانس رستوران شهرزاد بابازی نیکی کریمی عالی است.این رستوران در همه اوقات سال شلوغ و پراز توریست است.غذاها عالی هستند و پیشنهاد ما خورشت فسنجان یا ماهیچه شهرزاد است.خورشت ماست اصفهان فراموش نشود!بعد از خوردن غذا برایتان چایی و گز اصفهان می آورند و خستگی یکروز فشرده اصفهان گردی از تنتان بیرون می رود.اینجا پایان اصفهان گردی فشرده یکروزه ماست که از عباس آباد شروع شد و در عباس آباد به پایان رسید.

گردشگر هلندی از سفری در طول زمان می گوید

سواری با «رولرکاستر» در اصفهان

نویسنده: Jeremy Jones
منبع: traveltomtom.net
مترجم:
نسیم حیدری

ایران همواره به عنوان مهد تمدن و یکی از زیباترین و بهترین کشور های منطقه خودنمایی کرده است. حتی تا قبل از لغو تحریم ها هم و با وجود تبلیغات بدی که علیه ایران صورت می گرفت، گردشگران زیادی به کشور ما سفر می کردند. تقریبا تمام شهرهای ایران در فصل های مختلف میزبان گردشگران خارجی هستند. یکی از گردشگران هلندی که به تازگی به اصفهان سفر کرده، تجربیات خود را در این شهر زیبا با دیگران در شبکه های اجتماعی به اشتراک گذاشته است. در شماره نخست کوله، قسمتی از سفرنامه او به اصفهان را می خوانید.

اصفهان این شهر معروف با سابقه تاریخی بسیار طولانی، مقصد اول توریستی ایران است و من می خواستم بدانم که چرا این گونه است.
از همان لحظه ای که شما به اصفهان وارد می شوید می توانید ببینید که چرا این شهر از دیگر شهرهای ایران مشهورتر است. زمانی که با بلوار های درخت کاری شده و طولانی مواجه می شوید که مانند دیگر شهرهای بزرگ پرهرج و مرج و آشفته نیست، آن دلیل تمایز را به خوبی احساس می کنید.

با این حال من در نیمه روز اول زیاد تحت تاثیر قرار نگرفتم. هزینه ورودی شش دلار برای هر بنایی که به نوعی تاریخی بود مرا دودل می کرد.
بعد از استراحتی کوتاه و نوشیدن مقداری آب میوه در هتل به یک کوچه طولانی قدم گذاشتم و بعد از رسیدن به انتهای کوچه تنها در ۲ ثانیه فهمیدم که چرا اصفهان جزو شهرهای بزرگ جهان شده است. من قطعا سفرم را از قسمت های خسته کننده شهر آغاز کرده بودم! چرا که این منظره ای که مقابل من بود بسیار باشکوه بود.

قدم زدن در میدان نقش جهان عظیم، بسیار فوق العاده است و جای تعجب نیست که دومین میدان بزرگ جهان، بعد از میدان « تیان آنمن» در پکن است.
تمام زوایای آن، که توسط طاق و رواق های متقارن بسیاری احاطه شده، دو ورودی مسجد که کاشی و معرق کاری شده و ورودی باشکوه بازار قیصریه با نقاشی های باستانی آن، اینجا را چشم گیرترین میدانی کرده است که من تا کنون دیده ام.

ایســتادم و قبل از این که به مرکز میدان بروم مدتی به مقابل خیره شدم، آنجا واقعا خیره کننده بود . نگاه به اطراف باعث می شد من اصفهان را بیشتر و بیشتر تحسین کنم. این میدان آنقدر زیبا بود که می توانستم ساعت ها آنجا بنشینم و گذر زندگی را تماشا کنم.
بــازار اصفهان بــزرگ اســت و گم شــدن در آنجا غیرطبیعی نیست. محیط بســیار آرام است و زمانی که شــما در اطراف مــی چرخید و همه جــا را نگاه می کنید، فروشندگان با شــما برخورد بدی ندارند و چای خود را جرعه جرعه می نوشــند. این بســیار خوب اســت که می توانید همه چیز را در بخش های مختلف ببینید. پیدا کردن یک پارچه معمولی ایرانی می تواند در یک طرف بازار سخت باشد ،درحالی که در طرف دیگــر آن را به راحتی پیدا مــی کنید. بازار باید در هر زمانی شلوغ باشد، درحالی که تعداد مردم محلی بیش تر از گردشگران است . این موضوع باعث می شد این تجربه برای من ، بیشتر معتبر شود . شاید برای ایرانیان این میدان مانند یک مرکز خرید باشد، اما برای گردشگران، آن جا یک گام به عقب در زمان و راه رفتن در آن دوران است.
بدیهی است که از مساجد شگفت انگیز نیز نمی توان گذشت.اما برای من اصفهان فقط آن میدان و بازارش بود. اقامت ما در این شــهر باشــکوه مانند سواری با رولر کاستر (راه آهن تفریحی کوچک و پرپیچ و خم با شیب های بســیار تند، مخصوص شهرهای بازی) با فراز و نشــیب بود. البته نشــیب ها هیچ ربطی به اصفهان نداشتند. یعنی شامل بعضی مسائل شخصی می شــد .متاســفانه من آن جا خیلی مریض شدم و مجبور بودم ۳ روز در تخت بمانــم. در آن زمان به دکتری در یکی از بیمارســتان های اصفهان مراجعه کردم. پس از این که او مسائل استاندارد مانند : گوش، گلو، درجه حرارت و فشار خون را بررسی کرد با کمی زحمت به انگلیسی گفت: اهل کجا هستی؟
من که حال خوبی نداشتم به خشــکی پاسخ دادم : هلند. من فقط مــی خواســتم از او چیزهایی درباره وضعیتم بپرسم، اما او با یک لبخند به من نگاه کرد و گفت: کشور گل ها ! در حالی که من احساس خیلی بدی داشتم این مرد باعث شــد یک لبخند کوچک روی صورت من بیاید ! پزشکان ومردم در بیمارستان « عیسی بن مریم» بســیار حرفه ای عمل کردند و به من کمک کردند تا خیلی زود به سفرم ادامه دهم.
اصفهانی ها بســیار مهمان نواز هستند.من شب اول را در اصفهان با جشن شب یلدا همراه با یک خانواده اصفهانی به پایان رساندم.
در یکی از گشــت زنی هایم و همان طــور که در راه بازگشــت به هتلم بودم به صورت تصادفی یک مرد جوان را در خیابان دیدم که بســیار خــوب آلمانی صحبت مــی کــرد . او مرا بــه خانــه پدربزرگ و مادربزرگش دعوت کرد تا در جشــن یلدا همراه او و خانواده اش باشــم. من اصرار کردم کــه او، اول با مادربزرگش تماس بگیــرد ، ببیند آیا او آمادگی دارد یا نه. چند دقیقه بعد، از مــن مانند عضوی از خانواده استقبال شــد . این یک تجربه دوست داشتنی و گرم برای من در اصفهان بود.

اصفهانی ها بسیار مهمان نوازهستند. من شب اول را در اصفهان با جشن شب یلدا همراه با یک خانواده اصفهانی به پایان رساندم.

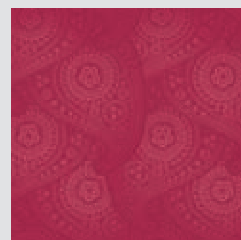

سمنوپزون نوروزی اصفهانی‌ها

نازنین صادقی

یکی از مراسم جالب و ویژه مردم اصفهان برای عیدنوروز سمنی پزون است.دلیلش هم ساده است. سفره هفت سین حتما باید سمنو داشته باشد.بدون سمنو که هفت سین،هفت سین نمی شود. سمنو در گذشته‌های دور و در ایران باستان، از جوانه‌های تازه رسیده گندم که برای همه ادیان مقدس است، تهیه می‌شده و آن را نماد زایش و باروری گیاهان می‌دانستند و البته آن چیزی که حضورش مایه زندگی با برکت می‌شود. به بیانی دیگر سمنو نمادی است از فراوانی و برخاسته از قدرت و مبارزه با ضعف.

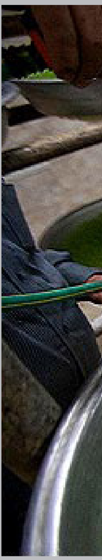
سرودهای سمنو پزون

معمولاً پختن سمنو در کشورهای ایران، افغانستان و تاجیکستان بیشتر از دیگر نقاط انجام می‌شود. در افغانستان و تاجیکستان، سروده‌هایی در هنگام پختن آن از سوی زنان اجرا می‌شود. سروده "سمنو در جوش و ما کفچه زنیم، دیگران در خواب و ما دفچه زنیم"، نمونه‌ای از این سروده‌ها است.

درقدیم هنگام پختن سمنو در دیگ‌ها بادام می‌ریختند. گاهی در میانه پختن سمنو و گاهی هم چیزی نمانده به پایان یافتن پخت آن. از دیرباز، سمنو را در دیگ‌های مسی می‌پخته‌اند و بر این باور بوده‌اند که هم سمنو را خوش‌رنگ می‌کند و هم گرما را به گونـــه‌ای پخش می‌کند که هیچ بخشی از سمنو بیشـــتر از دیگر بخش‌ها داغی نمی‌گیرد تا بسوزد و هم توانمندی‌هایی از مس به سمنو وارد می‌شود.

امروزه با روی کار آمدن آلومینیـــم در صنعت ظروف، ازظروف روحی و آلومینیمی نیز در پخت سمنو استفاده ی شود.

Sepahan tourism magazine

مراسم سمنوپزان در گذشـــته در اصفهان و خراســـان برگزار می‌شده است، ولی این مراســـم به ویژه در اصفهان مربوط به مناطق کویری همچون نایین، اردستان و کاشان بوده که البته خوراسگان که قدمت آن به پیش از اسلام باز می‌ گردد، محل اصلی اجرای این آیین است.امروزه سمنو را با دو هدف تهیه می‌کنند که در بیشتر اوقات، هدف دومی، منظور نخستین را نیز در برمی‌گیرد. اگر به صورت ســـاده و بدون نیت ویژه‌ای و تنها به منظور قرار دادن در سفره هفت‌سین باشد که تقریبا ۶۸ روز مانده به عید نوروز مقدمات پخت سمنو را فراهم می‌کنند. اما اگر فردی به نیت بخت، سمنو را نذر کرده باشد برای ادای نذر مراسم خاصی را برگزار می‌کند.صاحب نذر و بانی پخت سمنو را از پیش خبر می‌کنند و او را از نیت و تصمیم‌شان مبنی بر آوردن بعضی لوازم مورد نیاز سمنو مانند بادام، گردو، پســـته و فندق و یا حتی آرد، باخبر می‌کند و او نیز موظف است که آنها را در زمان مناسب دعوت کند.

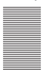
وقتی مقدمات پخت ســـمنو فراهم آمد و ســـمنو به مرحله جوشیدن رسید، زن‌هایی که نذر ریختن پسته یا بادام و ... را در دیگ سمنو دارند، نذری خود را مشت مشت در آن می‌ریزند و پس از افزودن مقدار متناسب از آرد، دوباره آن را هم می‌زنند و پس از آن سمنو را «دم» می‌کنند و در بعضی جاها و از جمله اصفهان، روی دیگ را با مقداری آتش و خاکستر می‌پوشانند.

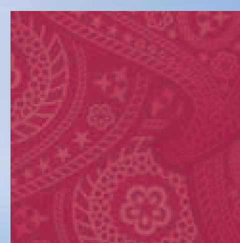

مینو بهاری

عکس: آرشیده شاهنگی

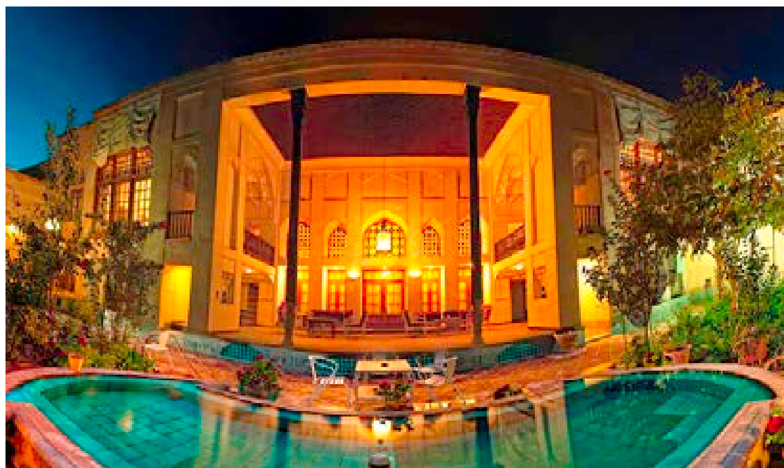
کلیسایی در میانه ابرها

اصفهان پر است از کلیســـاهای زیبای تاریخی. کلیســـاهایی که زیبایی بی مانندشان حتی توریست ها را هم شـــگفت زده می کند. در این شـــماره می خواهیم کلیسای حضرت مریم فریدونشهر را به شما معرفی کنیم. فریدونشهر را همه به طبیعت زیبا به سرزمینی برف گیر به آب های روان و سرچشمه های پاک و زلال به کوه های استوار به آبشارهای بلند به مناظر بکر و دیدنی و به آسمانی آبی می شناسند. فریدونشهر به داشتن مردمانی با اصالت و فرهنگ نیز معروف است و خیلی ها می دانند که در این منطقه اقوام مختلفی در کنار یکدیگر به خوبی در آرامش و دور از تعصب های قوم گرایانه زندگی می کنند. برای نمونه ارامنه سالیان متوالی است که در روستای خویگان علیا زندگی می کنند و هر چند در سالیان اخیر از جمعیت آن ها کاسته شده است.

روســـتای خویگان علیا در فاصله ۱۶۰ کیلومتری غرب شهر اصفهان و در فاصله ۱۸ کیلومتری شمال غربی فریدونشهر قرار دارد. بخشی از اقلیت ارامنه شهرستان که مسیحیان دارای مذهب گریگوری ارمنی هستند در این روستا زندگی می کنند. کلیسای زیبای حضرت مریم در سال ۱۸۲۲ میلادی ۱۲۰۱ هجری شمسی در این روستا ساخته شده است.

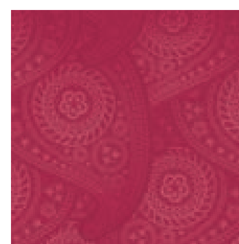
کلیسا روی دوازده ســـتون چوبی بنا شده است. درب چوبی و بافت قدیمی کلیســـا، تمثیل حضرت مســـیح و حضرت مریم (س) و اشیای قدیمی و نوشـــته هایی به زبان ارمنی در طاقچه های کلیســـا بخش جالب دیگری از کلیسا هستند. توریست های مســـیحی که برای دیدن این روستا و کلیسا می آیند اجازه اقامت در این کلیسا را دارند. اگر به فریدونشهر رفتید حتما سری هم به این روستا بزنید.

اقامتی رویایی در یک هتل سنتی

خانه بخردی

نازنین صادقی

اکثر توریست ها و مسافران این روزها ترجیح می دهند به جای اقامت در هتل های لوکس مدرن خانه های قدیمی را تجربه کنند که تبدیل به هتل شده و مثل سفری در زمان شما را مهمان سده های پیشین می کند. در اصفهان نیز می توانید یکی از این هتل ها را پیدا کنید. خانه تاریخی بخردی تنها و اولین خانه تاریخی دوره صفویه است که به منظور اقامتگاه سنتی در ایران مورد استفاده قرار گرفته است.

این خانه هتل ۲ ستاره در محله سنبلستان یا سنبلان (شمال شهر اصفهان) واقع شده است. این محله در دوران پیش از اسلام از روستاهای مجموعه سپاهان بوده است و در دوران اسلامی در پی پیوند این مجموعه روستاها شهر اصفهان به وجود می آید. محله سنبلان در جبهه شمال غربی شهر واقع می شود و زمانی که علاءالدوله کاکویه، از حکمرانان آل بویه، شهر را محصور می نماید محله سنبلان در داخل حصار واقع می شود. این خانه در منتهی الیه غربی باغ جمیلان ساخته شده و طول محوطه اصلی آن به اندازه عرض باغ بوده است. با تمام آراستگی دارای تجهیزات داخلی مدرن و به روز دنیا می باشد. این خانه از نوع خانه های ایوان دار متعلق به اوایل دوره صفویه می باشد. این گونه از خانه ها اصولاً دارای ایوان در قسمت میانی و تالار اصلی در جبهه شمالی ایوان و اتاق ها در طرفین شرقی و غربی نبوده اند. از این شیوه معماری در خانه های قدیمی اصفهان به خصوص در محله جلفا تعداد قابل توجهی شناخته شده و شاید قدیمی ترین نمونه از این فضای معماری را بتوان در مرحله دوم توسعه کاخ چهل ستون در جبهه شرقی کاخ شناسایی کرد.

تزئینات خانه تاریخی بخردی دارای اصالت، خلوص و سادگی سبک معماری اوایل دوره صفویه هستند.
هم زمان با اجرای پروژه مرمت خانه تاریخی بخردی، طراحی داخلی این بنا به منظور تبدیل آن به یک اقامتگاه سنتی نیز به اجرا در آمده است. در این طراحی سعی بر آن بوده است تا تسهیلات رفاهی لازم برای میهمانان همراه با حفظ اصالت معماری بنا در نظر گرفته شوند.فضاهای ایجاد شده برای پاسخ به نیازهای یک اقامتگاه سنتی عبارتند از حمام و سرویس های بهداشتی درون اتاق ها، آشپزخانه، پذیرش، حیاط و باغچه.البته این هتل سنتی اینترنت هم دارد و خیلی هم اقامتتان سنتی نخواهد بود!

درباره مرمتگر خانه بخردی

مرتضی بخردی متولد اصفهان و دانش آموخته رشته های معماری داخلی و مرمت آثار تاریخی است. در آستانه هفتاد سالگی، بیش از نیم قرن در زمینه معماری داخلی و مرمت تجربه دارد و به مدت سی سال در دانشگاه هنر اصفهان به تدریس هنرهای زیبا و مرمت ابنیه تاریخی پرداخته است. وی همچنین مؤسس و صاحب اولین نگارخانه شهر اصفهان (گالری کلاسیک اصفهان) می باشد.
مرتضی بخردی از سال ۱۳۷۸ به مدت پنج سال به مرمت و بازسازی خانه تاریخی بخردی، به منظور تبدیل آن به یک اقامتگاه سنتی، پرداخت.

پیشنهاد نوروزی

جلفا، جلفای دوست داشتنی

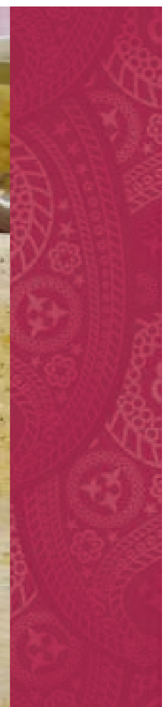
الهام شهیدان

عکس:
محمدال علی

جلفای اصفهان پر از پیچ وخم است.پر از کوچه های پیچ در پیچ.اما هیچ کوچه ای بی جاذبه نیست. هر گوشه از جلفا مغازه ای هست و مردمی که انگار از بوی قهوه کافه ها مسحور شده اند.در کنار جاذبه های تاریخی جلفا،چندسال پیش یک ساعت آفتابی نیز در آن نصب شد و انگار کلکسیون جلفا در کنار کلیساها و مجسمه کیسارا همین ساعت آفتابی را کم داشت تا تکمیل بشود. شاید شاه عباس در زمانی که دستور ساخت این میدان را می داد حتی به ذهنش هم نمی رسید که این محله ای که به گفته شاردن در زمان صفویه در خارج از شهر اصفهان قرار داشته، سالها بعد یکی از زیباترین و معروفترین محلات تاریخی اصفهان باشد.شاردن تاجر و جهانگرد فرانسوی که نزدیک چهل سال پس از مرگ شاه عباس در زمان شاه سلیمان صفوی به اصفهان آمده درباره جلفا می نویسد:"جلفا،از بزرگترین محلات خارج شهر اصفهان است که یک فرسنگ طول و یک فرسنگ عرض دارد و از دو قسمت تشکیل می شود. یکی جلفای قدیم که در زمان شاه عباس اول ساخته شده و دیگری جلفای نو که از آثار دوره سلطنت شاه عباس دوم است. جلفای نو از هر جهت بر جلفای کهنه برتری دارد زیرا کوچه های آن وسیع و مستقیم و پردرخت است. جلفا پنج کوچه بزرگ دارد که امتداد آنها از مشرق به مغرب است. بازاری خوب با چند حمام و دو کاروانسرا و یک میدان و یازده کلیسا دارد. در جلفا از ۳۴۰۰ تا ۳۵۰۰ خانه هست." "فرد ریچاردز" انگلیسی نیز که در دوره قاجار به اصفهان سفر کرده نوشته است: "جلفا مانند خیابان های کرمان پر از کوچه های پرپیچ و خم و دوراهی های پیچاپیچ است. می توانید در اینجا گم بشوید و صدای زنان ارمنی را بشنوید که ناگهان در این پیچ و خم ها پیدا می شوند و در روزهای بهاری از شاخه های مو، برگ می چینند." هنوز هم اگر سری به جلفا بزنی، زن های ارامنه زیادی را می بینی که با مانتوهای رنگی و روسری و با موهای سپید در گوشه و کنار دیده می شوند.یکیشان که معروفتر است اسمش "مادام" است که حتی در یک عصر جمعه هم می شود او را با لبخند مهربانش روی سکوهای میدان دید. مادام آنقدر مهربان است که حتی اگر تو را نشناسد هم ساعت ها می توانی با او درباره ارامنه و عادتهایشان با او گپ بزنی و دستور پخت "گاتا" و بوقلمون شب عید را از او بگیری. یکی از زیباترین جاذبه های میدان جلفا در کنار کلیسای وانک وحضرت مریم، کافه های زیبایی است که در ۴ گوشه میدان سنگفرش شده جلفا قرار دارند. کافه ستاره، کافه وان، کافه آشوب و....اگر زود برسی می توانی یکی از میزهای روی ایوان ها را تصاحب کنی و در خیالت صاحب گوشه ای از جلفا بشوی.نه اشتباه نکن.اینجا پاریس نیست با آن کافه های مسحور کننده اش.اینجا اصفهان است و انگار گوشه ای از بهشت بی صدا به زمین افتاده است. در میان میدان، گاهی دانشجویان دانشگاه هنر اصفهان آثار صنایع دستیشان را روی پارچه ای روی زمین پهن کرده و برای فروش می گذارند.از کیف های چرمی گرفته تا مجسمه های کوچک رنگی و چیزهای تزئینی دست ساز.کارهای دستی زیبایی که قیمت چندانی هم ندارند اما واقعا هنرمندانه ساخته شده اند.

نویسنده و عکاس:
حامد قصری

گفتگو با صاحب یکی از قدیمی‌ترین بریانی های شهر

بریون لذیذ اصفهونِس!

در فلسفه غذاهای محلی افسانه های بسیاری نقل شده است. گفته می شود که اصل پختن خوردنی از دوران پادشاهی ضحاک در ایران آغاز شد. از نظر تاریخی هم طبخ غذای محلی از دوره ساسانی به صورت مکتوب در آمد. به طوری که از میان نوشته‌هایی که از زبان پهلوی موجود است در رساله دلکش خسرو کواتان و ریتک نوشته هایی درباره خورش‌ها و خوردنی‌ها و شیوه بکار بردن و چگونگی آنها به دست آمده است. البته باید گفت که همه خوردنی ها بر اساس آیتم‌هایی همچون نوع مصرف، روش پخت‌وپز، گوناگونی مواد اولیه مورد استفاده و یا شهر و دیار و روستایی که آن خوراک رایج و شناخته شده است؛ تقسیم‌بندی می‌شوند. اصفهان نیز با توجه به پیشینه تاریخی و فرهنگی خود با طبع مردمان این شهر دارای غذاهای محلی بسیاری است. یکی از این غذاها، بریان اصفهان است. بریان یا بریون آوازه جهانی پیدا کرده است و از همه شهرهای کشورمان و حتی دنیا برای لذت بردن و چشیدن طعم آن به بریانی های مطرح اصفهان می آیند. یکی از این بریانی ها که حتی در کتاب های راهنمای گردشگری در خارج از کشور هم به صورت مکتوب در آمده است بریانی «گلستان» در کوچه تلفنخانه است. در این شماره گفتگویی جذاب داریم با سیدمرتضی هاشمیان، مدیر بریانی گلستان که در ادامه می خوانید.

چند سال است که پیشه شما بریانی است؟

۴۰ سال اســت که در این کار هستم.آشــپزی می کردم در رســتورانی و طرز درســت کردن بریان را از دوران نوجوانی بلد بودم.

بریان چگونه پخته می شود؟

اول گوشت گوســفند آب پز می شــود و بعد دو مرتبه چرخ می شود.با نعنا و زعفران سرخ می شود و در ادامه با دارچین و گردو و خلال بادام مخلوط می کنیم. روی قالب(اصطلاح قدیمی و مرسوم آن:لق لوی و یا کف گیر کوچک یا تابه کوچک) قرار می گیرد و بعد گوشت سرخ می شود.مقداری ،نعنا خشک و نمک و فلفل سیاه هم هست.در واقع مایه بریانی با دست شکل می گیرد و روی آن مقداری پودر دارچین ، خلال پسته یا بادام گذاشته می شــود و داخل قابلمه ای که چرب کرده ایم قرار می دهیم تا سرخ شود ســپس برمی گردانیم تا طرف دیگر نیز برشته و کبابی شود ، مقداری آب گوشت را هم روی نان می پاشیم و بریانی را روی نان قرار می دهیم و با جگر سفید چرخ شده ، گردوی خرد شده وجعفری تزیین می کنیم.نان هم نان محلی و سنگک است.

بریان بیشتر چه زمان هایی طبخ می شود،اینکه شب ها هم طبخ شود،عمل درستی است؟

بریان بیشتر ظهرها طبخ می شود،برخی از بریانی ها هم به خاطر مسافران شب ها هم طبخ می کنند.اما آب گوشت ظهر پخته می شود.

مشتریان شما از کجاها هستند؟

مشتریان ما بیشتر از خود اصفهان و به خصوص بازار هستند.و بعد مسافرانی که از شهرهای دیگر مهمان اصفهان هستند.از کشورهای دیگر هم سراغ ما می آیند.

مشتری دایم هم دارید؟

مشتری ای داریم که هر روز بریان می خورد.بعضی ها،یک روز در میان و سه روز یکبار و عده‌ای هم هفته گی و ماهانه و خیلی ها هم تفریحی، شاید سالی چند بار بریان میل می کنند.

تاریخچه بریان به چه زمانی باز می گردد؟

بیش از یک قرن از تاریخ این غذای سنتی می گذرد.

وضعیت صنف شما چگونه است؟

همکاری در صنف ما خیلی خوب است و من مشکل خاصی نمی بینم.

زمان بازنشستگی هم دارید؟

بازنشستگی در صنف و شغل ما وجود ندارد و تنها عشق و علاقه وجود دارد.

نظر مشتری هم برای شما مهم است؟

نظــر مشــتری را هــم می پرســیم و پیشــنهادات و انتقاداتش را در کارمان رعایت می کنیم.

برخی از مردم از چربی بیش از حد بریان گلایه دارند.

بریان مثل قدیم چرب نیست.مردم قبلا بریان چرب می خوردند اما حالا کم چرب را دوست دارند.

ساعات کاری شما چندساعت در روز است؟

از ۱۱:۳۰ صبــح تــا ۱۵ بعدازظهر.اما ما زودتر می‌آییم .

اهل خانه هم بریان دوست دارند؟

بله،منزل هم بریان مــی بریم.هفته ای یکبار.

قیمت هر پرس بریان چقدر است؟

هر پرس ۱۰ هزار تومان و با آب گوشت و مخلفات ۱۳۰۰۰ تومان.

حرف آخر؟

رعایت بهداشــت و کیفیت طبخ برای ما مهم است.

با یادی از شاهزاده شهربانو

گرمابه ای برای شاهزاده ها

الهام شهیدان

عکس:
محمد شریف

سکانس اول: خارجی،
کوچه شاهزاده ها، غروب

شاهزاده شـــهربانو، دختر متفاوت شاه سلطان حسین و عاشـــق تحصیل دانش اســـت. اما بیش از همه هـــم به تحصیل جوان ترها فکـــر می کند. پولـــی را که می تواند مثل دیگر زنان حرمسرا خرج خرید جواهرات و لباس های ابریشـــمی بکند و یا مثل دیگر زنان خرج دسیســـه چینی بر علیه دیگر شاهزادگان بکند به ساخت مدرسه اختصاص می دهد. او هم می خواهد مثل مادرشاه کاری بزرگ کرده باشد. امروز کار ساخت گرمابه و مدرسه به پایان رسیده و او با روبنده ای به ســـر و باغرور خاصی روبروی مدرسه و حمام شاهزاده ایستاده و پایان کار معماری را نگاه می کند. با خود فکر می کند که فرزندان و فرزندان فرزندانش تا سالها به او افتخار خواهند کرد که بانی مدرسه ای برای تحصیل علم شده است و گرمابه شاهزاده ها را نیز برای طلاب مدرسه وقف کرده است. کاشـــی های فیروزه ای با او ســـخن می گویند انگار. این کاشی های آبی فیروزه ای و سبزرنگ سلیقه خود شاهزاده بوده اند. شاهزاده دلش می خواسته یک کار خاص بکند؛ یک کار متفاوت. حالا آن کار را عملی کرده است. مدرسه ای با گرمابه ای مزین به نام شـــاهزاده ها شایسته نام شهربانو خاتون. سرش را بالا می گیرد. زن است که باشد. مگر مادرشاه زن نبود؟! دیروقت است و دده خانم از زیر روبنده دست شهربانو را می فشارد و می گوید برویم دیگر. در حرم منتظرمان هستند. شاهزاده و دده خانم سوار درشکه می شوند و می روند. اما تا سالها بعد، طلاب در مدرسه ای درس می خوانند که شاهزاده خانم به رسم دیگر شاهزاده خانم ها در اصفهان صفوی وقف کرده اند. مثل جده اش که مدرسه مادرشاه را در چهارباغ ساخت و نامش را در تاریخ معماری و شکوه اصفهان به ثبت رساند. شهربانو همانطور که درشکه دور می شود سربرمی گرداند و به طلابی فکر می کند که از این مدرسه به بالندگی خواهند رسید و در گرمابه اش خستگی تحصیل را از تن بیرون می کنند.

گرمابه شاهزاده ها

سکانس دوم: خارجی، بازار فرش اصفهان، باز هم غروب

غروب یکی از روزهای سرد زمستان است و در حال قدم زدن در بازار فرش اصفهان هستم و به دنبال یک رستوران سنتی معروف در همان حوالی که چشمم به یک سردر بسیار زیبا با یک اسم نوستالژیک می افتد: "گرمابه شاهزاده ها". بیشتر شبیه یک خانه قدیمی است.درش بسته ومهروموم است و انگار سالها بسته بوده اســت.روی سردر دو فرشته با تاج هستند.چقدر قشنگ است این سردر.چقدر زنانه چقدر زیبا.

عجله دارم و باید بروم.هیچ فکرش را نمی کنم که چند ماه بعد در اینستاگرام یکی از دوستان عکاسم همان سردر را ببینم و تازه کشفش کنم.کنجکاو می شوم و انگار دروازه تاریخ باز می شــود و کسی مرا به شکوه دوره صفویه مهمان می کند.این حمام یک سردر واقعا رویایی دارد و جالب است بدانید که شاهزاده ای به نام "شهربانو" واقف و سازنده آن بوده و شاید علت این زیبایی به یادماندنی سلیقه زنانه واقفش بوده است.

چه شد که شاهزاده شهربانو گرمابه را ساخت؟

زنان واقف اصفهانی در دوره صفویه تعدادشــان کم نیست. شهربانو خانم هم از بانوان اندیشــمند دوران خود بوده که به امور فرهنگی به ویژه امر تحصیل جوانان علاقه زیادی داشــت. اما چرا او این مدرسه و حمام را ساخت؟وقف در ایران پس از اســلام، به ویژه در دوران آل بویه، سلجوقیان و دیلمیان رشد یافته و در دوره صفویه به اوج رسید و عامل گسترش مذهب شیعی در ایران شد. باتوجه به این که پایتخت سلسله صفویه، شهر تاریخی اصفهان بوده، بیشترین آثار موقوفه این خاندان در اصفهان واقع شده است. در دوران صفویه، زنان در امور عام المنفعه مشارکت فعالی داشته و در ساخت مدارس، مساجد و تعمیر امامزادگان و بقاع متبرکه نقش پررنگی داشــتند. مادر شاه سلطان حسین هم در احداث آخرین بنای باشکوه عصر صفویه یعنی مدرسه چهارباغ که امروز مدرســه امام صادق (ع) نامیده می شود مؤثر بوده است. تا همین اواخر به این مدرسه، مدرسه مادرشاه هم می گفتند. این مدرسه در فاصله سال های ۱۱۱۶ تا ۱۱۲۶ هجری قمری بنا شده است. مادر شاه سلطان حسین سرای فتحیه که هم اکنون به جای آن هتل عباسی ساخته شــده و بازار بلند که به بازار هنر مشهور است را وقف این مدرسه کرد تا منافع آن ها به این مدرسه و طلاب آن برسد. مدرســه چهارباغ هنوز هم به عنوان یکی از مراکــز فعال علوم دینی اصفهان محسوب می شود.

شهربانو خانم، دخترشــاه سلطان حسین صفوی یکــی از بانوان واقف اســت که در ســال ۱۰۸۶ هجری قمری متولد شد. در نزدیکی مســجد حکیم اصفهان در انتهای بازار رنگرزان در زمینی به مســاحت یک جریب مدرســه ای برای طلاب ساخت و حمام شــاهزاده ها را موقوفهٔ آن قرار داد. طلاب در حجره های مدرسه مسکن کرده و به تحصیل علوم دینی می پرداختند.این حمــام دارای ۸۰۰ متر زیر بنا اســت واگر آدرس دقیقش را بخواهید در خیابان مسجد حکیم، کوچه شــاهزاده‌ها، نبش بازارچه نوی شــرقی قرار دارد. هم اکنون در بازار فرش اصفهان واقع شده است. نکته ناراحت کننده ماجرا اینجاســت که مدرسه را در ســال ۱۳۱۴ از طرف اداره فرهنگ سابق خراب و دبستان حکیم نظامی به جای آن بنا شداما شاید به معجزه ای حمام تا امروز پابرجا باقی مانده است. از مدرسان معروف آن مدرسه، ملا عبدالجواد حکیم بود.

بخش های مختلف حمام شاهزاده

حمام شــاهزاده در تاریخ ۱ آبان ۱۳۵۴ با شمارهٔ ثبت ۱۱۱۵ به‌عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. جالب است بدانید که یک حمام شاهزاده به همین اسم هم در تبریز قرار دارد ویکی از حمام‌های تاریخی تبریز است که در خیابان عارف قرار دارد.

حمام شاهزاده ها تا سال ۵۳ متروکه شده بود و کاربردی نداشت،به همین دلیل بسیاری از بخش های بنای آن آسیب دید.

مجموعه حمام صفوی شــاهزاده هــا در برگیرنده در ورودی، راهرو، ســربینه، میاندر، گرمخانه، چهار چال حوض، خزینه، مســیر گاورو و حوضچه های پشت بام برای ذخیره آب است. این بنا به همان شیوه و فرم قدیمی مرمت و بازسازی شده است.

عملیات مرمت گوشه های رسمی بندی گنبد گرمخانه شکسته شده نیز انجام شده.برای رفع رطوبت دیوارها نیز کانال رفع رطوبت نصب شد.

در میان سربینه حمام، فضایی با قاعده هشت ضلعی قرار دارد که بر فراز آن گنبدی با تزئینات رسمی بندی بنا گردیده است. فضای گرم خانه نیز هم اندازه با فضای میانی سربینه است. فضای چال حوض نیز در ضلع غربی حمام (در شمال گرم خانه و تون حمام) قرار دارد.برای تزئینات فضای گرم خانه و چال حوض از کاشــی های مربع شکل فیروزه ای و سبز و سفید، استفاده شده است.

سرزمین محبوب

Sepahan
tourism
magazine

فصل دوم

روستای سوباتان | عکس: آریا جعفری

POPULAR LAND

- ایران و داستانهایش
- نوروز در خانه مقدم ها
- سوباتان بهشتی بدون موبایل

سوباتان؛ بهشتی بدون موبایل

لی لی صنیعی
عکس: آریا جعفری

بسیاری از طبیعت گردان ایران منطقه نئور و سوباتان واقع میان دو استان اردبیل و گیلان را بهشت ایران خوانده اند. بهشتی بدون برق و گاز و آنتن موبایل که یکی از بهترین انتخاب ها برای گردش در نوروز است. روستای سوباتان نرسیده به لیسار، در فاصله ۳۲ کیلومتری شمال غرب شهرستان تالش و چند کیلومتری جنوب شرقی دریاچه نئور اردبیل قرار دارد. سوباتان دارای جمعیت کمی است که در اواخر ماه اول تابستان از روستاهایی چون قلعه‌بین در این مکان سکنی گزیده و در اواخر آخرین ماه تابستان به خانه‌های خود باز می گردند. این محل از چشمه‌های پر آب و بسیار خنک و هوای عالی برخوردار بوده و دارای زمین‌های سر سبز پوشیده از چمن است که حفره‌هایی چند سیل اب را در خود فروبرده و به دور دست می‌برد، شاید کمتر کسی بداند که سوباتان به معنی محلی که آب فرو می‌برد، باشد.

در حالی که دمای شهرهای مختلف استان گیلان مرطوب ترین استان کشور به ندرت به کمتر از یک درجه بالای صفر می رسد، در ارتفاعات سوباتان تابستان هم چاله‌های پر از برف دیده می‌شود و به همین دلیل زمستان که می‌رسد جز دو خانوار کس دیگری در سوباتان نمی‌ماند و بقیه به جنگل های دامنه البرز و کنار دریاچه لیسار کوچ می کنند. اهالی این روستا تنها بعد از غروب خورشید به مدت ۳ ساعت روشنایی خود را با ژنراتور برق تامین می نمایند. دسترسی به روستای سوباتان ساده نیست. جاده ای که به این روستا می رسد خاکی و بسیار ناهموار است. فاصله دریاچه نئور تاٍ روستای سوباتان که پیاده طی می شود، حدوداً ۲۰ کیلومتر است. تمامی طول مسیر را چشمه های زلال، شقایق ها و آلاله ها آراسته اند. به دلیل هم جواری ارتفاعات اینٍ منطقه با دریاچه ی خزر، آب و هوای سوباتان دائماً دستخوش تغییر است. یک لحظه ابری، یک لحظه بارانی، یک لحظه تگرگ و رعد و برق و زمانی نیز آفتابی است. بسیار اتفاق افتاده که تمامی این پدیده ها جوی را در کمتر از یک ساعت تجربه نمود. اهالی روستای سوباتان بیشتر عشایر تالش هستند که از منطقه لیسار (واقع در گیلان) به این روستا کوچ می کنند. یکی از زیباترین جلوه های فرهنگی عشایر تالش، معماری این قوم است. این خانه های بیضی شکل که با مهارت ویژه ای ساخته می شوند "پوری" نام دارند. سادگی و همگونی این خانه ها با محیط، سبب زیبایی آن ها شده است. در داخل و اطراف سوباتان گورستان‌های متعددی از هزاره‌ها پیش تاکنون وجود دارد؛ این منطقه همواره محل گذر کوچ‌نشینان و مسافران خطه گیلان به اردبیل بوده و به همین دلیل آثار استقراری زیادی از گذشته در این محوطه باقی نمانده است. همچنین در این ییلاق معدن مس و آثار تاریخی کاروانسرای شاه عباسی و قبرهای ماقبل تاریخ در محلی بنام کندی یا کهنه‌ده ییلاق برزبیل وجود دارد. چشمه باتمان بولاق که بین سوباتان و اسبومار واقع شده، منطقه باستانی گنجخانه، سرچشمه اصلی قنات سلسال که سر از قلعه سلسال لیسار درمی آورد و بازار سنتی سوباتان از نقاط جالب و دیدنی سوباتان است.

توریست ها درباره ما چه می گویند؟

ایران و داستان هایش

بهاره یوسفی

عکس: محمدشریف

در این شماره در مطلبی جالب توجه می خواهیم مشکلات و معضلات و در کنار آن محاسن گردشگری و توریسم در ایران را از زبان گردشگرانی بیان کنیم که به تازگی به ایران سفر کرده و خاطرات سفر خود را به ایران در سایت ها و وبلاگ های شخصی خود منتشر نموده اند.

دیوید مک گینس، مدیر شرکت مسافرتی ماجراجویی "سفر به ناشناخته ها" و یک بازدید کننده است که به طور منظم به ایران سفر می کند. او به تلگراف می گوید: "در ایران پرداخت در حال حاضر بسیار دشوار است.حتی پرداخت های بین حساب های بریتانیا که در آن نام تور ایران ذکر شده است می تواند مسدود شود. پرداخت به متصدیان محلی مشکل تر است. امید است با رفع تحریم های بانکی ایران این مشکل حل شود."

راکوئل مارتین که پزشک تغذیه در لندن است از سفر خود به ایران به سایت تلگراف چنین می گوید: "این که توریست ها در ایران مجبور هستند همه چیز را نقدی پرداخت کنند خرید برنامه ریزی نشده را دشوار می کند و همواره ترس از تمام شدن پول برای شما وجود دارد. شما به عنوان یک توریست در ایران برای خرید سوغات از فرش گرفته تا پسته نمی توانی از کارت اعتباری استفاده کنی و این خرید را برای توریست دشوار می کند به طوری که گاهی به خاطر این مشکل از خرید سوغات صرف نظر می کند."
اما او در ادامه ذکر می کند که تنوعی که در ایران وجود دارد را دوست داشته از شاهکار معماری اصفهان گرفته تا بازار و فرهنگ های مختلفی که در کرمان پیدا می شود. او در ادامه می گوید از همه بیشتر مردم ایران را واقعا دوست داشتم. آنها مردمی خونگرم بودند و رفتاری دوستانه داشتند آنها واقعا مشتاق بودند که بیایند و با شما صحبت کنند و کشورشان را به شما نشان دهند اما واقعا ناامید بودند که باز هم بتوانند بخشی از جامعه بین المللی باشند.

مرتضی بخردی صاحب هتل تاریخی بخردی در اصفهان به تلگراف گفته: "امیدوار است که روند رزرو هتل آسان تر شود. روند فعلی برای رزرو تنها از طریق تبادل ایمیل با مهمانان ما انجام می شود و اتاق بدون هیچ گونه تضمینی رزرو می شود. که البته این یک وضعیت نامناسب برای توریست و ما بعنوان افرادی است که در زمینه گردشگری کار می کنیم". آقای بخردی ادامه می دهد: "پس از حذف تحریم های بانکی لازم است که سیستم عامل های رزرو مانند booking.com برای همکاری بیشتر با ایران اعلام آمادگی کنند."

ریک استیو، توریست دیگری است که ژوئن ۲۰۱۶ را مهمان ایرانی ها بوده است. او در سایت شخصی خود می نویسد: درحالی که انگلیسی زبان دوم در بسیاری از کشورهاست اما در ایران انگلیسی زبان دوم مردم نیست، اما خوشبختانه هرجا که نیاز باشد علائم و اعداد به زبان انگلیسی هم یافت می شوند.
او نیز به این نکته اشاره می کند که ایران یک جامعه نقدی است و کارت های اعتباری غربی اینجا کار نمی کند و هیچ دستگاه خودپردازی برای خارجی ها وجود ندارد و این یعنی این که یک توریست غربی باید با خود یک گونی پول نقد بیاورد و در ضمن شمردن را هم خیلی خوب یاد بگیرد. چون در ایران پول ها با صفرهای خیلی زیاد می آیند. ایران دارای دو واحد پولی ریال و تومان است که هر تومان ۱۰ ریال است و قیمت بعضی کالاها به تومان است و بعضی دیگر به ریال که این کار محاسبه را برای توریست سخت می کند. او اضافه می کند که مردم ایران سه تقویم مختلف را دنبال می کنند. تقویم ایرانی، اسلامی و تقویم غربی (برای برقراری ارتباط با خارج از کشور).
یکی دیگر از مسائلی که توسط این شخص در این سایت به آن اشاره شده است مشکل کمبود دستشویی و به خصوص

دستشویی های تمیز در ایران است او در این باره نوشته: "در ایران دستشویی بسیار کم است به من اعتماد کنید، من خیلی گشتم!"
او همچنین یکی از معضلات گردش توریست ها در تهران را ترافیک تهران بیان می کند که باعث اتلاف وقت زیادی می شود.اما در ضمن می افزاید: "ترافیک تهران برای من یک خاطره زیبا برجا گذاشت. زمانی که در ترافیک یکی از خیابان ها در تاکسی گیرافتاده بودیم آقایی از ماشین کناری به راننده ماشینی که من در آن بودم اشاره کرد که شیشه را پایین بکشد. سپس یک دسته گل به راننده داد و گفت این را به مسافر خارجی که روی صندلی عقب نشسته بده و از او به خاطر ترافیک تهران معذرت خواهی کن. "او در آخر تاکید می کند: "بله ایران چنین مردمانی دارد."
مایکل پولمن، مدیر بازاریابی شرکت "مرز وحشی" از تجربه سفرش به ایران نوشته: "من ایران را همان چیزی دیدم که هست .من در ایران بسیار احساس امنیت می کردم. باوجود آنچه که در در حال حاضر با وجود داعش در منطقه اتفاق می افتد اگر شما به کشورهای اطراف ایران، مانند سوریه و عراق نگاه کنید، آنها نا امن هستند ولی ایران کاملا یک کشور تحت کنترل است. ۹۰ درصد جمعیت ایران را شیعیان تشکیل می دهند اما در ایران هیچ نوع اصطکاکی میان شیعه و سنی وجود ندارد. خیلی اوقات راه رفتن در خیابان های ایران امن تر از قدم زدن در بسیاری از خیابان های لندن است."

سونامی توریست ها

در دنیای امروز صنعت گردشگری به یکی از مهمترین منابع درآمد زایی و ارزآوری برای هر کشوری تبدیل شده است. به خصوص با گسترش اینترنت و شبکه های اجتماعی و دیدن شدن تصاویری از جاذبه های کشورهای مختلف توریست ها از کشورهای خود به مقاصد مختلف گردشگری سفر می کنند تا از نزدیک شاهد این مناظر و جاذبه ها باشند. یکی از مهمترین دستاوردهای گسترش گردشگری، می تواند صادرات فرهنگی باشد که این امر در کشوری مانند ایران با سابقه باستانی و داشتن تمدنی کهن ملموس تر است. براساس گزارش سازمان جهانی جهانگردی، ایران رتبه دهم جاذبه‌های باستانی و تاریخی جهان و رتبه پنجم جاذبه‌های طبیعی را برای جذب گردشگر، دارا است. بر همین اساس می توان گفت صنعت گردشگری در ایران از ظرفیت‌های بسیار بالایی برای رشد و توسعه برخوردار است و هیچ کس نمی تواند منکر این شود که توسعه صنعت گردشگری بهترین راهکار برای تقویت اقتصاد بدون نفت است. اما تحریم ها علیه ایران نه تنها تاثیر خود را بر صادرات نفت و بخش های تولیدی وصنعتی کشور گذاشت بلکه بخش گردشگری و صنعت توریسم را نیز بی نصیب نگذاشت. البته صدمات بسیاری که به صنعت توریسم ایران وارد شد بخشی نیز ناشی از سیاه نمایی ها علیه ایران و بخصوص بحث امنیت در این سرزمین بود. اما بعد از توافق هسته ای ایران، گویی بارقه های امید برای رونق صنعت گردشگری در ایران درخشید. به طوری که مسعود سلطانی فر رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری جمهوری اسلامی ایران در گفت و گو با آسوشیتدپرس گفت: "در دوران پس از توافق هسته‌ای، ایران می‌تواند شاهد «سونامی» گردشگران خارجی باشد. گردشگری صنعتی است که پس از رفع تحریم‌ها، بیش از هر بخش دیگری

شاهد رشد خواهد بود.» اما اگر بخواهیم درواقعیت شاهد این "سونامی" باشیم باید تغییراتی بنیادین در پیش نیازهای رونق این صنعت بدهیم. یکی از مسائلی که باید حل شود مساله حمل ونقل توریست هاست.CNN در گزارشی به نقل از عباس آخوندی وزیر راه ایران می نویسد: سال ها تحریم در ایران خطوط هوایی ایران را با مشکل هواپیماهای از رده خارج و نا امن مواجه کرده است. حال که این محدودیت برداشته شده است ایران به شدت به دنبال خرید بوئینگ (BA) وایرباس (EADS) است.
یکی دیگر از مسائلی که در رابطه به گسترش صنعت توریسم درایران باید حل شود مساله اسکان و کمبود هتل های ۴ و ۵ ستاره است. به طوری که سلطانی فر آمار داده است ایران ۱۱۰۰ هتل و مسافرخانه دارد که ۱۳۰ تا از آنها ۴ و ۵ ستاره هستند. او به تازگی اعلام کرد که ۱۲۵ هتل چهار و پنج ستاره در حال ساخت است. اینها کمبودهایی است که دولتمردان به آنها واقفند و این طور که شواهد نشان می دهد به دنبال رفع آنها هستند تا چشم‌انداز ۲۰ میلیون گردشگر در سال تا سال ۲۰۲۵ و درآمد ۳۰ میلیارد دلاری صنعت توریسم محقق شود.

بهشتی در هیاهوی تهران

نوروز در خانه مقدم ها

شبنم اربابیان

عکس:
نیما شفیعی

در شهر پر ازدحام تهران و در یکی از خیابان های شلوغ و پر هیاهوی پایتخت در نزدیکی میدان حسن آباد، خانه ای تاریخی، در کنار مغازه ها و خانه های دیگر به چشم می خورد. وقتی پا در این خانه تاریخی می گذاری گویی وارد بهشتی می شوی که از هیاهو و شلوغی شهر در امان هستی. این خانه، گران ترین خانه تاریخی ایران است. این خانه روزگاری خانه استاد مقدم و امروزه موزه مقدم دانشگاه تهران است. اگر در نوروز به هر دلیلی در تهران هستید بازدید از این بهشت آرام در میانه شلوغی تهران را از دست ندهید.

معرفی خانواده مقدم

خانه و موز ه مقدم مربوط بـه اواخر دوره قاجار است، موزه مقدم دانشـگاه تهران و درحقیقت خانه مقدم از جمله خانه های مجلل دوران قاجار متعلق به یکی از درباریان آن زمان به نام محمد تقی خان احتساب الملک بوده است. احتساب الملک دارای دو پسر به نام های حسن و محسن بود که جهت ادامه تحصیل به اروپا رفتند. حسن در فعالیت های ادبی، سیاسی و اجتماعی حضور فعالی داشت و در جوانی فوت کرد. از او نمایشنامه ای بسیار معروف (جعفرخان از فرنگ آمده) به جا مانده است. محسـن مقدم متولد ۱۲۷۹ خورشـیدی بود، محسن پس از اتمام تحصیلات خود در رشته های باستان شناسی، نقاشی و تاریخ هنر در سال ۱۳۱۵ ه.ش به وطن بازگشت و به همراه همسر فرانسوی خود (سُلما) در خانه پدری (محل کنونی موزه مقدم) ساکن شدند. مقدم و همسرش سلما، درکنار فعالیتهای علمی به گردآوری آثار و اشیا تاریخی و فرهنگی پرداختند. استاد مقدم بسیاری از آثار ارزشمند جمع آوری شده مانند کاشی، قطعات سنگی تراشیده شـده و غیره را با الهام از فضاهای سنتی، تاریخی به نحو چشمگیری درگوشـه و کنار این عمارت قدیمی نصب و برخی دیگر را به صورت کلکسیون پارچه، چپق و قلیان، سـفالینه، شیشه، تابلو نقاشی، مسکوکات، مهرها و اسناد تاریخی و غیره را با نظم و ترتیب خاصی در خانه پدری نگهداری نمود. در دفتر خاطرات استاد مقدم نحوه به دست آوردن بسیاری از اشیای تاریخی و ارزشمند موجود در این خانه را شرح داده که یا آنها را از دستفروش های بازار و یا از مالکانی که قصد تخریب خانه های تاریخی خود را با تمام متعلقات داشتند خریداری کرده است. همچنین برخی دیگر از اشیا را در حراجی های کشورهای مختلف که دست به دست می شدند با ثروت خانوادگی اش خریداری و به ایران برگرداند.

اما بسیاری دیگر از این اشیای تاریخی توسط سفرا و فرهنگیانی که مهمان مقدم بودند به این خانواده هدیه داده شده است. درسال ۱۳۵۱ه.ش، زنده یاد استاد مقدم، استاد ممتاز دانشگاه تهران با توجه به علاقه وافرش به علم، تاریخ و هنر، خانه پدری خود را به همراه آثار نفیس گردآوری شده وقف دانشگاه تهران نمود. استاد محسن مقدم در سال ۱۳۶۶ه.ش دار فانی را وداع گفت و پس از مرگ همسرش، در سال ۱۳۶۹ه.ش، تولیت موزه مقدم در اختیار مستقیم دانشگاه تهران قرار گرفت.

Sepahan tourism magazine

بخش های مختلف خانه مقدم

این خانه تاریخی مساحتی برابر با ۲۱۱۷ مترمربع دارد وشامل سه حیاط بیرونی، اندرونی و سرایداری است. در ساختمان بیرونی (تابستانی) اتاق پیشخوان وجود دارد که در زمان حیات محسن مقدم به عنوان اتاق جانبی سالن پذیرایی مورد استفاده قرار می گرفت. اکنون در بخشی از این اتاق به معرفی فعالیت های کاری و علمی مقدم در قالب عکس، لوازم شخصی و در بخشی دیگر به نمایش آثار تزیینی چوبی، وسایل آشپزخانه و صندوق خانه های قدیمی پرداخته شده است. زیرزمین خانه در دوره مظفری همزمان با احداث خانه توسط احتساب الملک پدر محسن مقدم بنا شده است. تزیینات دیوارهای حوضخانه از کاشی و قطعات ظروف سفالی برگرفته از آثاری نفیس متعلق به سده‌های چهارم تا سیزدهم هجری قمری است که سیر و تحول صنعت سفال و کاشی ایران را به نمایش می گذارد.

یکی از زیبایی‌های این خانه مربوط به ضلع شمالی ساختمان اربابی (برج) ایوانی آن می‌شود که بر پایه چند ستون و طاق ساخته شده و با استفاده از کاشی های دوران زندیه و قاجار مزین شده است. وسط این ایوان حوضچه مرمری کوچکی متعلق به حمام فتحعلی شاه کار گذاشته شده است که آب از آن فوران کرده و از طریق یک جوی باریک به داخل استخر می ریزد. این استخر از روی استخر و آب نماهای باغ الحمراء (باغی از دوران صدر اسلام اسپانیا) الگو برداری و با استفاده از حوض یاد شده و تعدادی فواره قدیمی اجرا شد. دو حیاط اندرونی و بیرونی با دیواری مرکب از چند عدد ستون مارپیچی و تعدادی طاق بر روی این ستون ها با تزیینات کاشی و پایه ستون های حجاری شده مشابه پایه ستون های کاخ چهلستون اصفهان از همدیگر جدا می شوند. همچنین دکتر مقدم پایه ستون های کاخ در حال تخریب خواهر ناصرالدین شاه را به این محل انتقال داده است. ایوان هم با نمای بیرونی به شکل دو سنتوری با گچبری ایرانی و بر روی چهار ستون با گچبری کرنتی بر پا شده است. این ایوان با دو رشته پلکان مارپیچ از حیاط قابل دسترسی است و هنوز شکل قدیم خود را حفظ کرده است. تزیینات این محل توسط دکتر مقدم و با استفاده از کاشی های کوباچه (چند رنگ) صفوی، آینه کاری زندیه و قاجار و کاشی های معرق و خشتی قاجار و پهلوی اول صورت گرفته است. در اتاق قاجار یا همان سالن زمستانی نیز دکتر مقدم با استفاده از طاقچه گچبری زندیه از اصفهان، شومینه ای از قصر فیروزه یا همان کاخ (فیروزه خانم) سوگلی ناصرالدین شاه تزیین کرده است و به همین دلیل آن را اتاق قاجار می نامند. این خانه یک ساختمان به شکل قلعه های قرون وسطی نیز دارد که به آن ساختمان اربابی یا برج می گویند. این ساختمان به کمک دکتر ابوالقاسمی یکی از شاگردان مقدم در دانشکده هنرهای زیبا دانشگاه تهران به شکل قلعه های قرون وسطی اروپا ساخته شد. حوضچه ها و همچنین درختان و باغچه های حیات صفای دیگری به عمارت داده است. این خانه یکی از مهمترین و زیباترین خانه های تاریخی و ارزشمند تهران است که می توان همیشه به آن به عنوان جاذبه گردشگری و تاریخی تهران نگاه کرد. خانه یا موزه مقدم درسال ۱۳۷۹ توسط سازمان میراث فرهنگی با شماره ۲۹۲۹ در فهرست آثار ملی به ثبت رسید.

پیشنهاد سفر

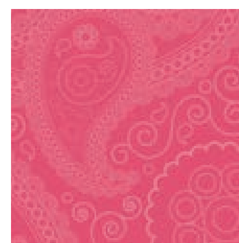
Sepahan
tourism
magazine

فصل سوم

طبیعت زیبای رشت

TRAVEL SUGGESTION

■ رشت، شهر عاشقانه های بارانی

همیشه لازم نیست به شهری سفر کنی تا بتوانی با دیوارهایش با مردمش و با زیبایی هایش خاطره بسازی. گاهی یک کتاب یک تصویر و یک نقاشی همین تصویر را به تو می دهد. اما تاثیری که دنیای سینما بر ذهن ها می گذارد شاید از همه بیشتر است. حتما خیلی از شما مثل من "نیمه شب در پاریس" را دیده اید. انگار با این فیلم تبدیل به توریستی می شوی که در پاریس قدم می زند. صفی یزدانیان هم با فیلم "در دنیای تو ساعت چند است" انگار رشت را به شاعرانه ترین شکل ممکن به تصویر می کشد.
گلی (لیلا حاتمی) بعد از بیست سال از فرانسه به ایران باز می گردد تا شهر پدری اش را دوباره ببیند. سفری به یادماندنی به رشت.

پیشنهاد ویژه برای نوروز

رشت؛ شهر عاشقانه های بارانی

لی‌لی صنیعی

فیلمبرداری در کوچه های قدیمی شــهر رشت و بازار ســـنتی این شهر و همچین منزلی که بسیار قدیمی می باشد، از جمله دلایلی است که حس نوستالژیکی را به مخاطب می دهد. در فیلم «در دنیای تو ساعت چند است ؟ » خبری از جامعه مدرن و تکنولوژی های ارتباطی عصر حاضر نیست و فیلمساز تلاش کرده تا دنیایش عاری از هرگونه عناصر جامعه صنعتی باشد. همین می شود که در این فیلم، رشت با تمام رویاهایش به تصویر کشیده می شود. کافه های قدیمی، بازارهای رنگی سبک شمالی وخانه باغ پدری گلی که به سبک همه خانه باغ های قدیمی رشت است همه در این فیلم به یادماندنی هستند.

اصلا انگار این شهر را ساخته اند تا تمام عاشقانه ها را با آن معنا کنند بیخود نیست که رشت به اسم "شهرباران" معروف شده اســـت. در نوروز به عنوان پیشنهاد ویژه اگر اهل شمال رفتن هستیدحتما سری به این شهر رمانتیک بزنید و خاطرات سالها زندگی رنگی مردم این شهر را مرور کنید.

رشت از روی نقشه

رشــت در ۴۹ درجه و ۳۶ دقیقه طول شــرقی و ۳۷ درجه و ۱۶ دقیقه عرض شــمالی واقع شده و فاصله آن از اصفهان حدود ۷۵۰ کیلومتر است. شهر رشت با مساحت ۱۸۰ کیلومتر مربع در زمینی مسطح و هموار به ارتفاع به طور میانگین ۵ متر از سطح آب‌های آزاد قرار دارد. رشته کوه البرز در قسمت جنوبی شهر رشت واقع شــده و نزدیک ترین قله بلند به شــهر رشــت (درفک) بــه ارتفاع ۲۷۳۳، متر اســت. نزدیک ترین شهرستان به رشت صومعه سرا است که در فاصلهٔ ۲۶ کیلومتری آن قرار دارد. رشت از شمال به دریای خزر و مرداب انزلی، از غرب به رودخانه پسیخان , صومعه سرا و فومن , از جنوب به بخش ســنگر و شهرستان رودبار و از شــرق به کوچصفهان و آســتانه اشرفیه محدود است.اگر می خواهید درباره آب و هوای رشت بدانید این شــهر آب و هوای معتدل کاسپین و شبه مدیترانه‌ای دارد که دارای تابستان‌های گرم و شرجی و زمستان‌های سرد و مرطوب است. همچنین شهر رشت دارای رتبهٔ اول میزان بارش مراکز استان‌های ایران و به همین خاطر شهر باران معروف است.

مردم روشنفکر رشت

از قدیم همه می گویند که مردم رشــت مردمی بسیار روشنفکر هستند.مردمی که از زمانه خود بسیار جلوترند. نمونــه اش میــرزا کوچک خــان جنگلی، پروفســور سمیعی،هوشنگ ابتهاج و ...هســتند.عباس مسعودی مؤسس قدیمی‌ترین روزنامهٔ ایران یعنی روزنامهٔ اطلاعات در ســفری که در نوروز ۱۳۰۷ خورشــیدی به گیلان و رشت داشته گزارشی از این سفر را در روزنامهٔ اطلاعات به چاپ رسانده و در آن دربارهٔ علاقه مردم رشت به اعتلای فرهنگ و تجددمی نویسد: «حسن تجدد خواهی و فکر آزادی طلبی و معارف پروری در مردمان این شهر (رشت) تا حدی یعنی تقریباً ۲۰ ســال زیادتر از ما (تهرانی‌ها) وجود دارد. اهالی رشــت از هر فکر روشــن و باز و از هر موضوعی که بوی آزادی و ترقی و آبادانی از آن استشمام شود با آغوش باز استقبال می کنند. من یقین دارم اهالی رشت یعنی اکثریت مردمان این شهر از حیث تجدد و فکر ترقی خواهی قریب ۲۰ سال از ماتهرانی‌ها جلو هستند.» نیما یوشیج پدر شعر معاصر فارســی که از سال ۱۳۰۸ تا اواخر ۱۳۱۱ در شــهرهای گیلان معلــم بود، ضمن برشمردن خصوصیات مردم گیلان، روحیه تجدد خواهی و علم دوستی آنها را ستوده و در نامهای خطاب به استاد ذبیح ا... صفا در این مورد نوشته:

«اگر چه رشت یک شــهر تجارتی اســت معهذا اهالی میل دارند ســربلند باشند، خط پیشــرفت را وجدان به فکر آنها داده اســت، حتی دهاتی‌های آنها که از هیات آنها متاثر می‌شــوم، نزدیک به افکار و احساسات شهری افکار و احساساتی دارند. متمدنین آن که شهری باشند علم و هنر را به غارت می‌برنــد مثل این که آنها را تعاقب کرده‌اند.»

برای توصیف رشت قلم منشی قابل می خواهد

گردش یــک روز یکــی از شــاهزادگان قاجــار به نام "عزالدوله" را که روزچهار شــنبه چهارم شعبان ۱۳۰۰ هجری قمری (هشتم ژوئن ۱۸۸۳ م) به اتفاق والی رشت به باغ های اطراف رشت سر زده را در اینجا نقل می کنیم: "در ســاعت چهار برای تماشای اطراف شــهر با والی و رییس تلگراف خانه و میرزا جواد خان ســر تیپ ســوار شــدیم. اول به باغ میرزا عبد الوهاب مستوفی رسیدیم، تماشــا کردیم. از اینجا به ضیاییه چای خوردیم، آفتاب گرم بود، در سایه هوای خوبی است بعد به ناصریه رفتیم منظریه را دیدم. از آنجا به پل عراق رســیده، کنار رود خانه سرازیر سبزه زیاد داشت. به کرد محله رفتم. از یک پل کهنه که درخت و بوته به پاهای آن روییده و از دور با جنگل اطراف به شکل بسیار خوب می نمود، رسیدیم. از روی پل گذشته، داخل کرد محله شدیم. یک ربع ساعت راه رفته به باغ حاج میرزا نصیر رسیدیم. باغچه پر از مریم و قصر خوب خیابان از درخت آزاد داشــت. در این وقت غروب بسیار با صفا به نظر می آمد. کوچه خوبی داشت. از آنجا به شهر آمدیم. از خارج شهر به عمارت حکومتی داخل شدیم. در این سه ساعت و نیم گردش همه جا از زیر درخت و علف و سبزه می گذشتیم. مملکت گیلان از ممالــک خوب روی زمین اســت. قلم منشــی قابل می خواهد که بتواند توصیف کند و شرح دهد."

دیدنی های رشت

هرچند که خود رشــت دیدنی اســت و طبیعت آن به یادماندنی اما بدنیســت ســری هم به جاهــای دیدنیِ این شهر بزنید. شــهر رشــت با توجه به قدمت دیرینهٔ خود جایگاه بناهای تاریخی بســیاری است که از جمله مهم‌ترین آنها میدان شهرداری رشــت است که شامل ساختمان شهرداری و برج ساعت آن که نماد شهر رشت می‌باشد و نیز موزه پست و ساختمان قدیمی هتل ایران است. مجموعه بناهای میدان شهرداری رشت در اوایل سلطنت رضا شاه پهلوی (۱۳۰۴—۱۳۲۰ ه. ش) احداث شده اســت. برج ساعت شــهرداری که نماد شهر رشت محسوب می‌شود، به هنگام وقوع زلزله مهیب و ویرانگر گیلان در ســال ۱۳۶۹ ویران شده بود که چندی بعد به صورت سابق بازسازی شد.

سبزه میدان

ســبزه میــدان یکــی از میدان‌هــای نوســتالژیک قدیمی رشت و از آثار به جا مانده دوره قاجار است. این میدان در نزدیکــی میدان شهرداری قرار دارد و توسط محمد ولی خــان تنکابنی (سپهسالار اعظم) در زمان ناصر الدین شــاه بازسازی شد. تندیس هایی از مشاهیر گیلان شیون فومنی، پرفسور رضا، پرفسور سمیعی، دکتر بهزاد و... است.

عکس: نیما شفیعی

خانه ابریشمی

خانه ابریشمی از بناهای زیبای عصر قاجار و در محله صیقلان رشت واقع است. این خانه دارای دو تالار به نــام های چینی خانه و تالار آینه است. هر یک از تالارها با تزئینات پر کار آرایش یافته اند. در تالار چینی خانه ظروفی منقوش به نقش گل و مــرغ، در دوایری که با گچ بری ها احاطه شـــده، به جای گرفته اند. از دیگر قســـمت های این بنا تـــالار آیینه با آینـــه کاری های دقیـــق و ظریف اســـت. تزئینـــات بـــی شـــمار ســـقف، طـــاق ها، طاقچه ها و ســـردرها به همراه گچ بری های ظرفی این بنای مسکونی را در ردیف زیباترین منازل دوره قاجاریه قرار داده است. از آنجا که این بنا در گذشـــته به حاجی میرزا ابریشمی تعلق داشت. امروزه نیز با نام صاحب اولیه آن خوانده می شود.

عمارت کلاه فرنگی

این عمارت که در میان پارک شهر رشت (باغ محتشم) جای گرفته از بناهای زیبای رشت است. رودخانه گوهر رود با انحنای خاصی از جنوب ساختمان و باغ عبور کرده و زیبایی محیط اطراف بنا را دو چندان می سازد. باغ محتشم و عمارت کلاه فرنگی در زمان محمد صادق خان اکبر سردار محتشم ملقب به سردار معتمد ساخته شد. این بنا از بیرون سه طبقه به نظر می آید. در حالی که از داخل دارای چهار طبقه است. در اطراف ساختمان در طبقات اول و دوم ۱۸ ستون چوبی کار گذاشته شده که بام و بالکن طبقه دوم را روی خود استوار می دارند. طبقات اول و دوم هر یک دارای دو اتاق است. این اتاق ها هر یک به وسیله پنجره هایی نور گیری داخلی و تهویه مناسب هوا را در فصل گرم سال ممکن می سازند. عمارت کلاه فرنگی یک بنای چند ضلعی است. همین مساله ظاهر زیبایی به ساختمان می بخشد و از یکنواختی نمای بیرون آن جلوگیری می کند. بلندترین اتاق این عمارت هشت گوش و از هر سو دارای پنجره هایی است که رو به باغ باز می شـــود. مصالح به کار رفته در این بنا آجر، چوب و گچ است. از سفال های خمره ای قرمز رنگ نیز برای پوشش بام استفاده شده است. عمارت کلاه فرنگی مدت ها محل سکونت حاکمان و فرمانداران شهر رشت بود و بارها به دست تعمیر و مرمت سپرده شد. در سال ۱۳۷۴ این عمارت به مدیریت میراث فرهنگی گیلان واگذار شد و امروزه از آن به عنوان مرکز آموزش هنرهای سنتی استفاده می شود.

بازار رشت

اگر به رشت سفر می کنید حتما سری به بازار این شهر بزنید. بازار بزرگ رشت، یک بازار سنتی است که ۱۴ کاروانسرا دارد و به وسیله راسته های مختلف به هم وصل شده است. معماری این کاروانسراها که در دوره قاجاریه و اوایل دوره پهلوی ساخته شده، از جاذبه های گردشگری این بازار به حساب می آید و گشت و گذار در بازار رشت ممکن است ساعت ها طول بکشـــد. در این بازار محصولات متنوع کشاورزی، تمام مایحتاج روزانـــه زندگی را می توانیـــد پیدا کنید و همینطور می توانید از اینجا انواع سوغاتی ها راخریداری کنید. البته اگر قصد خرید ماهی از رشت دارید سری هم به بازار ماهی رشت بزنید. این بازار که اولین بازار الگویی ماهی کشور است یک بازار سه طبقه ا ست که در مسیر رشـــت - انزلی در منطقه خمام قرار دارد. در این بازار علاوه بر ماهی، مواد غذایی و خوراکی هم به فروش می رسد. از این بازار بزرگ و کامل می توانید بستنی و چیپس ماهی هم تهیه کنید.

خانه ای برای میرزاکوچک خان

خانه میرزا کوچک خان جنگلی در خیابان استاد سرا، خیابان سهیل دبیری یکی از جاذبه های گردشگریِ مهم استان گیلان است.مرد قهرمانِ درشت هیکل محبوب ما که سرمای زمستان نگذاشت به ادامه جنگش با رضا شاه برسد. خانه اش اما این روزها تبدیل به موزه ای برای دوستدارانش شده است.خانه ای قدیمی که بخش هایی از آن و اشیایی که در بخش موزه مانندی در آن باقی مانده متعلق به همان روزهایی است که سردار جنگل در آن خانه زندگی کرده است.

خوردنی های رشت

حتما شما هم مثل من عاشق غذاهای شمالی هستید که رشتی ها از سردمدارانش هستند.تنوع غذایی مردم رشت آنقدر زیاد است که چندوقت پیش دبیر کل کمیسیون ملی یونسکو پیشنهاد داد تا شهر رشت به عنوان "شهر خلاق غذا" در یونسکو ثبت شود.بیش از ۱۷۰ غذای محلی در گیلان پخته می‌شود.رشتی ها تنها برای فصل زمستان حدود ۶۰ غذای محلی دارند.رشتی ها همچنین علاقه زیادی به خوردن ماهی شور دارند.میرزاقاسمی، نازخاتون، ترش تره، باقالاقاتوق، ماهی فویج، فسنجان، اناربیج، غوره آویج، سیرقلیه، گل در چمن، کال کباب تنها برخی از غذاهای محلی معروف رشتی ها است. فراوانی سبزی و تنوع آب و هوا از جمله دلایل فراوانی غذاهای محلی در استان گیلان است. اگر به دنبال یک رستوران محلی خوب در رشت هستید "رستوران جهانگیر" یکی از قدیمی‌ترین رستوران‌های شهر رشت است و منوی آن شامل چند نوع غذا مثل چلو ماهی سفید، جوجه و مخلفات، پلو کباب و ... بیشتر نیست اما برای همین غذاهایش است که خیلی معروف شده و طعم واقعی غذاهای شمالی را می توانید اینجا بچشید. رستوران حسن رشتی در میدان مصلی، روبروی شهرداری هم از رستوران های خوب رشت با غذاهای گیلکی است که بهترین غذاهای گیلکی و کباب ها را دارد. محیطش خیلی راحت است و سرویس دهی فوق العاده عالی است. اگر هم دلتان غذای محلی نمی خواهد اولین رستوران ایتالیایی به اسم ناپولی در رشت چهار راه محتشم (استانداری سابق)، نبش کوچه آموزگار را امتحان کنید. پیتزا تنوری سنگی، پاستا، استیک و میگو سوخاری از غذاهای این رستوران هستند.

با هنرمندان

Sepahan tourism magazine

زری دوزی شمسعلی | عکس: آرشیده شاهنگی

فصل چهارم

WITH ARTISTS

- زری دوزی شمسعلی
- دف نوازی در کره جنوبی

تار و پودی از عشق و هنر

کارگاه زری بافی استاد شمسعلی

عکس:
آرشیده شاهنگی

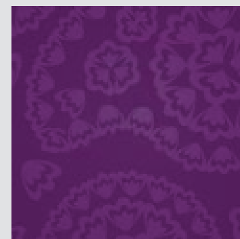
استاد مهدی شمسعلی از بازماندگان هنر زری بافی است که به عنوان هنرمند صنایع دستی بر تر در بیست و پنجمین نمایشگاه ملی صنایع دستی ایران مورد تقدیر قرار گرفت. از جدیدترین آثار این هنرمند می توان به پارچه زری بافت آستان مقدس حضرت معصومه که ۵۰۰ گرم گلابتون در آن استفاده شده،د.این پارچه زری بافی نقش چهار فرشته است. نقش سر در قیصریه اصفهان، یاا...، قل هوا... احد، محمد علی، انا فتحنا لک فتحا مبینا، ا...اکبر، از دیگر آثار هنری استاد شمسعلی است.

زری بافی عبارت است از پارچه های زربفت، پارچه هایی که پودهای آن طلاست.در این هنر پارچه هایی با نقش و نگارهای سنتی و تار و پودهایی از ابریشم و گلابتون با دستگاه های کاملا سنتی دستی بافته می شد.مواد اولیه این صنعت ابریشم طبیعی است.مراحل بافت زری بافی شامل نقشه بندی، چله کشی، گذراندن ابریشم از وردها و شانه ها می باشد.
دستگاه زری بافی نیز معمولا ابزارو آلات چوبی است که به سبک قدیمی و ساده ساخته می شود.هنر زری بافی سابقه تاریخی و طولانی دارد.مور خین و پژو هشگران می نویسند هخامنشیان در استفاده از پارچه های لطیف و لباس های فاخر پیشقدم بوده و پرده های الوان ایرانی که با نخ های گلابتون بافته شده بودند در دنیا مشهور و معروف بوده اند به طوری که میان رومیان همه ساله مبالغی برای زری های ایرانی خرج می کرده اند.از دوران ساسانیان پارچه های زربفت بسیار زیبا در موزه ها و کلیساهای اروپا موجود است.پس از اسلام و بخصوص در عصر سلاجقه نقوش اسلامی با ساسانی تلفیق واستفاده خط کوفی در حاشیه پارچه ها باب شد.
در دوران مغول این هنر دچار زوال گردید، اما با روی کار آمدن تیموریان مجددا مورد توجه قرار گرفت.در دوران صفویان و بخصوص بعد از پایتختی اصفهان زری بافی نیز مانند سایر هنرها مورد حمایت جدی قرار گرفت و بهترین استادان به اصفهان دعوت شدند.این استادکاران در کارگاههای مجهزی که کارگاه شاهی نامیده می شدند به تربیت شاگردان و تولید پارچه های زری بسیار زیبا مشغول شدند.این کارگاه ها گسترش یافتند و در شهر های یزدو کاشان و بقیه نقاط نیز کارگاه های شاهی تصاویر حیوانات، پرندگان، گل و گیاه، درختان مخصوصا درخت سرو، گل و مرغ اسلیمی و ختائی بر پارچه های زربفت بافته شدندو بافته ها نیز با خطوط نسخ و نستعلیق تزئین شدندو با آنها مقابر و اماکن مقدسه پوشانده شدند.در دوران صفویه پارچه های زربفت و زری های ایران بصورت صادرات، هدیه به سلاطین و رهبران و سفرا و بصورتهای دیگر به کشورهای اروپایی راه یافتند و این هنر ایرانی طرفداران و خریداران بسیاری بدست آورد.
پس از صفویه به دلیل تقلید از غرب هنر زری بافی مورد بی مهری واقع شد اما در سال ۱۳۰۹ کارگاهی توسط دولت وقت و به اهتمام استاد حسین طاهر زاده بهزاد و به ریاست استاد حبیب ا... طریقی تاسیس شد.در حال حاضر این هنر در کارگاه زری بافی میراث فرهنگی و کارگاه زری بافی و گلابتون سازی هنرستان هنرهای زیبای اصفهان به حیات خود ادامه می دهد.امروز از استادکاران این هنر نیز مانند هنر قلمکار برای تدریس در دانشگاه استفاده می شود واستادان این صنعت تجربیات گرانبار خود را به دانشجویان منتقل می کنند.از استادان این هنر می توان از مرحوم پور عطار و مرحوم پور نقشبند نام برد.

دف نوازی در کره جنوبی

محسن طاهرزاده

همه می دانند که من کلا عاشق سفرم؛ به خاطر شغلم هم به سفرهای زیادی می روم و کشورهای زیادی را دیده ام. اما سفری که اخیرا به کره داشتم واقعا مرا مجذوب این کشور کرد. این سفر تجربه جدیدی بود که حیفم آمد از آن برای مخاطبان کوله نگویم. کره واقعا یک کشور منحصر به فرد و جالب است. من در فستیوال موسیقی در آلمان با یک گروه از کره جنوبی آشنا شدم که در همان فستیوال یک اجرای تلفیقی با هم داشتیم و بسیار مورد توجه قرار گرفت. در کشور عمان هم در یک فستیوال موسیقی اجرای مشترک داشتیم که باز هم بسیار مورد توجه مردم قرار گرفت. پس از آن به دعوت وزارت فرهنگ کره جنوبی به آن کشور دعوت شدیم برای اجرای موسیقی سنتی و موسیقی تلفیقی با کره ای ها.

درواقع کره ای ها از سازهای ما خوششان آمده بود و به همین دلیل ما را برای یک اجرای مشترک دعوت کردند. سازهای آنها مثل سرنا و سازی شبیه به دمام ولی با فرم متفاوت اما ریتم هایی مشابه ریتم های ماست. ما سه بار در کره در شهرهای سئول، گیانگجو و بوسان برنامه اجرا کردیم که در گیانگجو فستیوال راه ابریشم بود.

کشور کره دومین رشد اقتصادی دنیا در چهار دهه اخیر را دارا می باشد . امروزه اقتصاد کره جنوبی الگویی برای خیلی کشورهاست. تقریبا بعد از نیم قرن این کشور به کشوری پیشرفته و ثروتمند تبدیل شده است. اسم کره جنوبی برای ما ایرانی ها بیشتر به خاطر سریال هایی مانند یانگوم و جومونگ بسیار آشناست اما واقعا این کشور دیدنی هایی دارد که فراتر از جاذبه های این سریال هاست. کره جنوبی با نام رسمی جمهوری کره شناخته می شود. پایتخت آن سئول است و در کنار دریای زرد قرار دارد . شهرهای پرجمعیت آن پوسان، دائجو، لینچئون و کوانگجو هستند.

توجه به سنت ها در کره

کره کشور بسیار زیبایی است و معابد زیبا و طبیعت و فرهنگ منحصر به فردی دارد. شهر سئول هم جاذبه های توریستی قابل توجهی دارد. مردم کره بسیار به سنت های کشورشان پایبند هستند و اکثرا در مکان های عمومی هم با لباس سنتی خودشان حضور پیدا می کنند.

غذاهای محبوب کره ای

در رستوران ها هم بیشتر غذای سنتی کره سرو می شود و باید روی زمین غذا بخوری. غذاهای دریایی و آبپز و اکثرا گیاهی هستند. مثل کیمچی سوشی و سوپ های دریایی، هشت پا، صدف جلبک و پای خرچنگ. من عاشق سوپ دریایی کره ای ها شدم که خیلی خوشمزه و جالب توجه بود.

وولجونگسانگ، معبد مقدس

مردم کره جنوبی معبدی مقدس دارند به نام وولجونگسا در پیونگچانگ که ما در آن معبد اجرای موسیقی داشتیم. این معبد واقعا زیبا و حیرت انگیز است و در آن یک چشـــمه قرار دارد و یک بنای مقدس که دور آن طواف می کردند و بسیار به آن اعتقاد دارند. آب این چشمه مثل زمزم که برای ما ارزشمند است برای آنها مقدس است.

طبیعت گردی

Sepahan
tourism
magazine

فصل پنجم

کویر مرنجاب

NATURE TRIP

- رویایی به نام مرنجاب
- خاطره خنک آبشار مینیاتوری

رویایی به نام مرنجاب

عده‌ای از مردم ایران، پیرو کمپینی که آنها را به دیدن ایران در نوروز پیش‌رو به جای ترکیه و دبی دعوت می‌کند تصمیم دارند به سفرهای داخلی بروند؛ اما مساله این است که بسیاری از جاذبه‌های ایران برای آنها ناشناخته است. مثلا خیلی ها برای سافاری به دبی می روند. اما غافل از اینکه زیباترین کویر و مسیری عالی برای سافاری در نزدیکی اصفهان خودمان است.
می گویند هر کس یک بار کویر را ببیند، افسون آن تا پایان عمر رهایش نمی کند! وچه درست گفته اند. کویر مرنجاب را هر کس ببیند عاشقش می شود. اگر هوس سافاری و کویرگردی در نوروز دارید به مرنجاب بروید. این کویر در شمال آران و بیدگل قرار دارد.

نویسنده:
سام درستکار

عکس:
بهمن صادقی

تپه‌های شنی بلند و جنگل های تاق جلوه زیبایی به این منطقه بخشیده است. دریاچه نمک و جزیره سرگردان از دیگر نقاط دیدنی منطقه محسوب می‌شوند. البته زیاد دنبال دیدن جزیره سرگردان نباشید! این جزیره همانطور که از اسمش پیداست، به جز یک یا دو ماه از سال که به دلیل بارندگی در منطقه، قابل مشاهده می‌شود، در سایر ایام سال به نمکزار تبدیل می شود.
قلعه مرنجاب هم کاروانسرایی است در کویر که در مسیر راه ابریشم قرار دارد و کاروان ها برای سفر به خراسان، اصفهان، ری و بالعکس از این مسیر می گذشتند. وقتی که تاجیک ها و افغان ها به اصفهان و نقاط مرکزی رسیدند شاه صفوی جای خالی یک قلعه نظامی که ۵۰۰ سرباز از آن نگاهبانی کنند را احس کرد. مرنجاب اصلاً اسم و رسمش را از همین کاروانسرا و قناتی که آب شیرین تراوش می کند، گرفته است. صفویان خوب بلد بودند از کویر و نمکزار باغ شهر بسازند و چشمه‌سار شیرین جاری کنند. شاهد آن اصفهانی که باغ شهر معروف جهان است و همین قلعه‌ای که درمیان کویر ساخته‌اند. اگر تصمیمتان برای سفر به مرنجاب جدی است این مجله را همراه خود ببرید چون در این شماره مانند یک راه بلد محلی قدم به قدم در مرنجاب همراه شما پیش خواهیم رفت.

مسیرهای دسترسی به مرنجاب

چنانچه با خودروهای ســواری قصد سفر به مرنجاب دارید تنها از مســیر اصلــی ایــن کار را انجام دهید. سایر مسیرهای دسترســی عموما نیاز به خودروهای دو دیفرانســیل و راهنمای آشــنا به منطقه دارند. از جمله این مسیرها می توان به مسیر خالدآباد از توابع شهرستان ابوزید آباد در جنوب شرقی کاشان به سمت پشت ریگ و مرنجاب اشاره کرد. طول مسیر در حدود ۸۰ کیلومتر اســت که به مســیر مرنجاب-سفیدآب منتهی می شــود. مسیر دیگر دسترســی مسیر چاه هندوانه است که از شهرستان آران و بیدگل به سمت شمال شرقی وارد کویر شــده پس از عبور از تپه های ماســه ای به چاه کنجه و نهایتا مسیر اصلی مرنجاب ختم می شود. مسیر محیط زیست از دیگر مسیرهای این منطقه اســت که از کیلومتر ۲ جاده مرنجاب به سمت شرق از جاده اصلی جدا شــده به چاه کنجه و نهایتا به مســیر اصلی ختم می گردد.همچنین مسیر پارک ملی کویر که از پیشــوای ورامین به سمت قلعه بلند و مبارکیه وارد محدوده پارک ملی کویر می شود و پس از عبور از کاروانسرا های قصر بهرام و سفید آب، مسیری به سمت مرنجاب منشعب میشود.

اقامت مطمئن درکمپ متین آباد

برای دسترسی به کمپ، در مســیر بزرگراه اصفهان پس از گذر از کاشان و در کیلومتر ۴۰ با ورود به مسیر خروجی در خلاف مسیر ابیانه بسمت بادرود و با طی حداکثر ۱۰ کیلومتر به کمپ می رسید. کمپ کویری دارای چادرهای دایمی و اتاق های کاروانســرا جهت اسکان طبیعت گردان است.

حرکت در مسیر مرنجاب

برای دسترسی به مرنجاب مسیرهای متفاوتی وجود دارد که در طول این نوشتار به چند مورد اشاره خواهد شد.مسیر اصلی مرنجاب از شهرستان آران و بیدگل در ۵ کیلومتری شمال کاشــان آغاز می شود. پس از طی مسافتی در حدود ۵ کیلومتر در جاده آسفالته به سمت شمال به ۳ راهی کارخانه فولاد کویر می رسیم. از اینجا مسیر خاکی و اصلی مرنجاب در جهت شمال شرقی آغاز می شود.

خطب شکن

در میانه مســیر جاده خاکی ۴۵ کیلومتری، به شیب تندی میرسیم که به آن "خطب شکن" می گویند. "خطب"، نام چوبک های تعبیه شده در قسمت جلو و عقب جهاز شتر است که بار روی جهاز را هنگام جلو و عقب رانده شــدن، مهار کند. درواقع عبارت "خطب شکن" از این موضوع ریشه گرفته که در مسیرهای شیب دار جاده خاکی منتهی به کاروانسرای مرنجاب، گهگاه بارشتر براثر سنگینی یا شیب جاده آنقدر به جلو و عقب رانده می شده که فشار ناشی از آن سبب شکستن خطب جهاز میگشته و به همین دلیل نیز به این بخش از مسیر شیب دار جاده، "خطب شکن" می گویند. پس از عبور از این شیب تند در قسمت جنوبی جنگل های تاق و در سوی شمال دور نمای دریاچه نمک قابل رویت است.

چاه کنجه

پس از عبور از خطب شــکن در ســمت شرقی مسیر، نمکزاری قرار گرفته که به چاه کنجه معروف اســت. طول این کویر در حدود ۴ کیلومتر و عرض آن در حدود ۲ کیلومتر اســت. این کویر در چاله ای آبرفتی ما بین کویر مرنجاب و شهر آران واقع گردیده است.

دریاچه نمک

در ادامه مسیر مرنجاب پس از طی کردن مسافتی در حدود ۳۵ کیلومتر از جــاده خاکی به دو راهی دریاچه نمک می رسیم. این جاده برای عبور ایمن کامیون های معدن نمک که در قسمت غربی این نمکزار قرار گرفته احداث گردیده است. دریاچه نمک دارای فرمی شبیه به مثلث است که که راس آن به ســمت شمال است. قاعده آن در حدود ۶۵ کیلومتر و ارتفاع این مثلث ۶۰ کیلومتر اســت.زمین این دریاچه پوشیده از رسوبات نمک است که بر اثر انباشته شدن سیلاب ها و اب های ســطحی در طول قرن ها پدید آمده است. عمق نمک این دریاچه بین ۵ تا ۵۴ متر متغیر اســت که توســط لایه های خاک رس از یکدیگر جدا شــده اند و بر روی حجم وســیعی از آب های زیرزمینی شور شناور است. با هر بار بارش و تبخیر آب در این دریاچه , نمک های موجــود کرت بندی هــای زیبایی به شــکل پلی گن تشــکیل می دهند که دیدن مناظر آن خالی از لطف نیست. دریاچه نمک آران در اکثر ماه های سال خشک و پوشیده از نمک است. در ماه های بارندگی ارتفاع آب این دریاچه در بعضی از مناطق به ۲ سانتی متر می رسد ولی پس از تابش خورشــید به سرعت تبخیر می شود. رودهای مهمی که به این دریاچه وارد می شــوند در سمت شمال و مغرب قرار دارند که عبارتند از: رود شور، رود کرج، جاجرود، حبله رود و قره سو.

زمین های اطراف این دریاچه بشدت باتلاقی و وسیعتر از مناطق دیگر آن اســت. از جمله مناطق باتلاقی این دریاچه می توان به حوض قیلوقه در شــرق و یا باتلاق دو کویری در منطقه جنوب شرقی دریاچه اشاره کرد.

جزیره سرگردان

پس از ورود به دریاچــه نمک، کوه کم ارتفاعی در دید شمال شرقی خودنمایی می کند که کاملا توسط قشر سفید نمک احاطه شده است.این جزیره که بلندترین نقطه آن در حدود ۸۰۸ متر بالاتر از سطح دریای آزاد است از سنگ های آتشفشانی تشکیل وپوشش گیاهی اســت. مناظر دریاچه نمک از فراز این جزیره آنچنان زیباست که هر بیننده ای را مجذوب می کند.

کاروانسرای مرنجاب

نقل است که شـاه عباس با وجود ایجاد کاروانسرا و قلعه های متعدد در سراســر کشور، در این منطقه تأسیسات دفاعی تعبیه نکرده بود، چون تا آن زمان دشمنان به خاطر دریاچه نمک و گستره کویر، از این سوی به پایتخت هجوم نبرده بودند. حمله ازبکها و افغانها از طریق دریاچه نمک به کاشان که تا اصفهان پیش رفتند، شاه عباس را به صرافت انداخت تا در سال ۱۰۱۲ قمری ســریعاً یک پایگاه نظامی در این منطقه ایجاد کند و جلوی تهدیدات را بگیرد. بالای کاروانسرا به شکل سنگرهای دیدبانی است و ذکر شده است که همیشه ۵۰۰ پاسدار مسلح در قلعه حضور داشتند و امنیت عبور کالا از چین به اروپا و بالعکس را در این منطقه تأمین می کردند.

در اطراف کاروانسرا حوضچه آبی به طول ۵۰ متر و عرض ۱۵ متر قرار دارد که توسط درختان بید و کوره گز محصور شده است. در ضلع شـمالی حوضچه ۲ تنور قدیمی برای پخت نان قرار گرفته و محوطه این آبگیر در سالهای اخیر برای رفاه حال مسافران جهت برپایی چادر، آجر فرش شده است.در سال های اخیر اتاق های کاروانسرای مرنجاب جهت اسکان مسافران مورد اســتفاده قرار می گیرد. همچنین در درون کاروانسرا سفره خانه سنتی قرار دارد.

چاه دستکن (دست کند)

در فاصله ۴ کیلومتری شــرق کاروانسرا چاه آب شــیرینی قرار دارد کــه به چاه دستکن شهرت دارد. وجود آب شیرین در این چاه به دلیل وجود فیلترهای عظیم ماسه ای است که شورابه های زیزمینی را تصفیه کرده و آب نسبتا گوارایی با درصد نمک پایین در دسترس قرار میدهد. نقل اســت که امام رضا (ع) در مسیر عبور از عراق به سمت مشــهد در این مکان این چاه را حفر کرده است.

ریگ بلند

پس از چاه دســتکن به دو راهی دیگری میرسیم که مسیر شرقی به سمت ریگ بلند و مســیر شــمال شــرقی به سمت دریاچه نمک تغییر مســیر می دهد. اگر مسیر شــرقی را ادامه دهید به تپه های ماسه ای بلندی میرســیم که ریگ بلند مشــهورند. این منطقــه آخرین منطقه قابل دسترس است و از این نقطه مسیر به سمت شرق ادامه مسیر تنها با خودرو دو دیفرانسیلی ممکن است.

Sepahan tourism magazine

کوه کلنگ

چنانچه از نزدیکی کاروانســرا به ســمت جنوب نگاه کنید کوهی را خواهید دید که توسط تپه های ماسه ای احاطه شده است که به کوه کلنگ شهرت دارد. فاصله این کوه تا کاروانسرا در حدود ۵ کیلومتر است که می تواند مسیر یک پیاده روی دلپذیر و ســبک را در میان ماسه ها فراهم کند. مناظر کویر از فراز این کوه بسیار زیبا است. همچنین به کسانی که به ماجراجویی و رانندگی در کویر علاقمندند این مسیر پیشنهاد می شود.

پشت ریگ

در واقع پشت ریگ مکانی است که تپه های شنی بیابان بندریگ معروف به مرنجاب از سمت شرق پایان میگیرد. ریگ در گویش مردمان محلی به معنای مکان های پوشیده از شن و رمل است و پشت ریگ به معنای مکانی در پشت تپه های ماسه ای است.این منطقه به دلیل دوری از مسیرهای اصلی، کمبود آب و خشکی خیلی مورد اقبال مردم محلی واقع نبوده است. به همین دلیل بیشتر مورد استفاده راهزنان قرار می گرفته که کاروانهای عبوری از مســیر مرنجاب به ورامین را از این منطقه مورد دستبرد قرار می دادند. از جمله مکانهای مورد استفاده راهزنان می توان به قلعه کرشاهی در شرق این منطقه اشاره کرد.

در قسمت مرکزی حد فاصل تپه های شنی و زمینهای قلیایی مناطق بکر و مناظر زیبای طبیعی کویر قابل مشاهده است.

ادامه مسیر مرنجاب به سمت شرق به محدوده پارک ملی کویر و محیط بانی سفید آب ختم می شود که نیاز به اخذ مجوز از سازمان حفظت محیط زیست دارد.

طولانی ترین آبشاری که تا امروز دیده اید

خاطره خنک آبشار مینیاتوری

الهام شهیدان

پنج شنبه ای مثل همه پنج شنبه هاست و مثل همه به دنبال یک جای زیبا برای گشت و گذار در تعطیلات آخر هفته هستیم.بدون این که مسیر خاصی مدنظر مان باشد با دونفر از دوستانمان و با یک ۲۰۶ به سمت شهرکرد و لردگان می رویم.ساعت ۱۲ظهر است که راه می افتیم و تصمیمان برای یک سفر هیجان انگیز جدی است. در ابتدا قصد مان این است که نهایت تا شهرکرد برویم و کباب بختیاری بخوریم و برگردیم.اما مسیر را ادامه می دهیم و با راهنمایی یکی از اهالی لردگان تصمیم می گیریم آبشار آتشگاه را ببینیم.به خصوص که به تازگی برنامه گردشگر را دیده ایم و مشتاق تماشای رود خرسان هم هستیم. حدود ۴۰ کیلومتر که از لردگان دور می شویم در مسیر آبشار قرار می گیریم.دره ای پرپیچ و خم و بی نظیر که دست کمی از زیبایی های جاده چالوس ندارد و جالب این که برای مردم اصفهان ناشناخته است.اینجا انواع درختان از جمله بلوط و گیاهان جنگلی را می توان دید.چند کیلومتر مانده به روستای آتشگاه تابلوهای ورود ممنوع منطقه سدسازی غافلگیر تان می کنند.اگر نمی دانید امروز بدانید که سدی به نام سد خرسان ۷ به زودی کل این منطقه زیبا را زیر خود خواهد برد و آبشار آتشگاه تبدیل به افسانه ای برای آیندگان خواهد شد. د.به روستا که می رسیم حوالی عصر است و کل مردم ده لب سکوها نشسته اند و چشم به راه توریست هایی هستند که رونق را به ده می آورند.اینجا پایان راه آسفالته و آغاز مسیر آبشار هاست و باید مسیر را بدون ماشین ادامه بدهیم.

زنان ده بـا دیـدن مـن و دوسـتم و همسـرانمان مشـغول پچ پچ می شـوند و البته خیلی با روی بـاز و با اعتماد به نفس به ما سـلام می دهند و باب دوسـتی را باز می کنند.اکثرشـان موهای بلندبافته دارند و پیراهن های بلند رنگ رنگی پوشیده اند.اسم یکی از آنها زهرا است.او برای ما می گوید که اکثر مردهای آتشگاه برای کار به لردگان و اصفهان رفته اند و فقط پیرمردها و مردانی که توان کار سنگین ندارند در ده مانده اند.
زهرا می پرسم که خودت تا آبشار چندم رفته ای؟می خندد و می گوید اکثر ما فقط یکبار بالای آبشار رفته ایم و خانه داری به ما وقت این کارها را نمی دهد.به زنان اصفهانی فکر می کنم که اکثر آنها نیز فرصت دیدن آثار تاریخی اصفهان را ندارند و نباید به زهرا و هم روستایی هاش خرده گرفت.وسایلمان را در آلاچیق های کنار آبشار کوچک می گذاریم و به جاده آبشار می زنیم.
این آبشار زیبا که به آبشار مینیاتوری شـهرت دارد یکی از بی نظیر ترین جاذبه‌های طبیعی و گردشگری ایران به شمار می‌رود. آبشار با حرکت مواج خود سکوت منطقه را می شکند و بی‌بدیل ترین جلوه‌های طبیعی را رقم می‌زند.دره‌ای که آبشار در آن قرار دارد طولی نزدیک به سه کیلومتر دارد.
مسیر این آبشار از محل چشمه تا اتصال به رودخانه خرسان را فضای سرسبز از انواع درختان و گیاهان جنگلی فراگرفته اسـت. شیب زیاد و پستی و بلندی‌های دره، آبشارهای کوچک متعددی را ایجاد کرده است.
رودخانه خرسان یکی از پرآب‌ترین سرشـاخه‌های کارون بزرگ پس از حرکت از کوه‌های دنای سمیرم وارد شهرستان لردگان شده و در نهایت به دریاچه سد کارون می ریزد.
این رودخانه یکی از سرچشمه‌های اصلی رودخانه بزرگ کارون و از ارتفاعات برفگیر دنا و زاگرس مرکزی در جنوب استان اصفهان و شمال کهگیلویه و بویر احمد سرچشمه می گیرد و پس از الحاق چندین رود و چشمه دیگر در استان چهار محال بختیاری وارد استان خوزستان می‌شود.
شیب زیاد و پسـتی و بلندی های دره، آبشـارهای کوچک متعددی را ایجاد کرده است. این دره درواقع شـامل ۷ آبشار اصلی است که هر کدام زیبایی های خاص خود را دارد. پیوند عناصر زیبای طبیعی مانند دره، سبز زار و اقلیم مناسب، فضای بسـیار فرح بخشی را جهت تفرج در این مکان فراهم می آورد. درختان بلوط و چنار مسیر آبشار تا محل اتصال به رودخانه خرسان،چنان این منطقه را مزین کرده‌اند که آتشگاه به یکی از دیدنی ترین مناطق گردشگری اسـتان چهارمحال و بختیاری تبدیل شده است. این منطقه آب و هوایی معتدل متمایل به گرم دارد و در میان دره هوا به شدت خنک و روح‌افزا است و کمی تأمل در آن خستگی راه را از تن آدمی به در می کند.
در طول راه اصلا تنها نیستیم و گردشگران زیادی را می بینیم که به صورت گروهی و با خانوادگی مشغول بالارفتن از دره و تماشای آبشارها هستند.در بین راه یک غار آبی کوچک هم می بینیم که گرمای هوا وسوسه مان می کند در آن تنی به آب بزنیم که خنکای آبشار هم حسابی به این کار تشویقمان می کند.نتیجه عالی است.
البته باید یک اعتراف دیگر هم بکنم. آب این آبشارها خوشمزه ترین آبی است که به عمرم نوشیده ام.در طول مسیر هرجا تشنه می شویم از آب ابشار می نوشیم و سیراب می شویم.از آبشار سوم به بعد مسیرها کمی صعب العبور می شود و حتی بعضی جاها احتیاج به وسایل کوهنوردی هست که ما همراه نیاورده ایم.اما نمی دانم چه چیز این آبشارها باعث می شود که خستگی راه را حس نکنیم.خنکی هوا،زیبایی مسیر هرچه که هست اصلا احساس خستگی نمی کنیم و تا آبشار هفتم می رویم.
بعد از بازگشتمان به روستای آتشگاه شـب را در آلاچیق ها می مانیم و پدرشوهر زهرا قول می دهد که تا صبح اینجا امن است و همین هم هست. به ما پتو کرایه می دهند و صبح هم که بیدار می شـویم تخم مرغ محلی می خوریم و سرحال به اصفهان برمی گردیم.البته حتی فکر این که قرار اسـت اهالی این روسـتا به زودی به لردگان بروند و تمامی این روستا به منطقه ای زیرآب تبدیل بشود واقعا تاسـف بار است.از طرفی شاید برای بچه های این روسـتا بهتر باشد که در شـهر بزرگتری درس بخوانند و کمبودها باعث نشود از پیشرفت باز بمانند.

خاطره سرداران عیلامی زنده می شود

روستای آتشگاه که خاطرات سرداران عیلامی را به یاد می‌آورد، دره‌ای تنگ و زیبا با خصوصیات بکر و طبیعی است. در میان دره، نهر خروشانی جاری است و سنگ‌های آهکی و گچی و درختان کهنسال گردو، چنار، بلوط و زبان گنجشک پیرامون آن را فرا گرفته‌اند و شیب زیاد و پستی و بلندی‌های جابجای آن آبشارهای کوچک متعددی را در طول ۳ کیلومتر ایجاد کرده است.
در فاصله ۲۰۰ متری دو آبشار نسبتاً بزرگ که هر هفته در ایام تعطیل پذیرای مسافران از راه رسیده دور و نزدیک است، خودنمایی می کنند که در پیوند با عناصر زیبای طبیعی مانند دره، سبزه‌زار و اقلیم مناسب، فضای بسیار فرحبخشی را ایجاد می کنند.

دور دنیا

Sepahan
tourism
magazine

فصل ششم

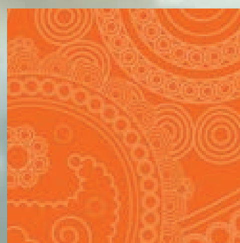
شهر زیبای پراگ

AROUND THE WORLD

- بهترین نقاط گردشگری دنیا در سال ۲۰۱۶

بهترین نقاط گردشگری دنیا در سال ۲۰۱۶

مترجم:
نسیم حیدری

میل به سفر از گذشته در انسان وجود داشته اما این که کجا برای تفریح و گشت و گذار انتخاب شود از روز اول در کنار میل به سفر دغدغه‌ای بزرگ بوده است. تا چندروز دیگر تعطیلات نوروز آغاز می شود. بسیاری از شما احتمالا یک تعطیلات رویایی را طراحی کرده اید، اما بعضی هنوز درباره بهترین مقصد توریستی در سال جدید تصمیم نگرفته اند. البته کشـــور خودمان ایران، یکی از مقاصد جذاب گردشگری است. ایران از نظر فرهنگی بسیار غنی است. ایران مدرن چیزهای فراوانی بـــرای ارائه کردن به گردشگران دارد. گنجینه‌های معماری و مکان‌هایی که درفهرست میراث جهانی یونسکو ثبت شده‌اند و آثار باستانی ایران، از جمله بقایای پرسپولیس و مساجد اصفهان و موزه کاخ سلطنتی در تهران، از جاذبه‌های گردشگری ایران محسوب می‌شوند. بازار بزرگ تبریز، باغ‌های شیراز و شهر کویری یزد نیز از دیگر جاذبه‌های گردشگری ایران هستند که ارزش بازدید را دارند. در همه شهرهای ایران، ایرانیان صلح جو از گردشـــگران میزبانی عالی ای دارند. ما برای کسانی که قصد سفر خارج از کشور دارند در این متن مروری داریم بر بهترین نقاط جهان برای سفر در سال ۲۰۱۶. در این نیمچه سفر رویایی هرچند کاغذی همراه ما باشید.

در ابتدا با جاذبه های گردشگری روسیه شروع می کنیم، زیرا کشور بزرگ روسیه این روزها به بحث داغ رسانه ها تبدیل شده است، اما این بار نه به خاطر سیاست. اگر چه ناآرامی های اخیر در شرق اوکراین هنوز هم شعله ور است، اما هیچ هشداری برای سفر و بازدید از روسیه وجود ندارد.

علاوه بر این، تعطیلات شما در سرزمین خرس قرمز و در مقایسه با شش ماه گذشته و با توجه به سقوط ارزش روبل بسیار ارزانتر تمام خواهد شد. بهبود زیرساخت ها درست پیش از بازی های المپیک زمستانی ۲۰۱۴ در سوچی نیز، روسیه را برای توریست ها دوستانه تر کرده است، بنابراین قطعا تعطیلات شما راحت تر و لذت بخش تر خواهد بود. بازدید از کاخ امپراتوری روسیه و زیبایی های بسیار جذاب دریاچه بایکال، ایستگاه متروی پر از داستان و منحصر به فرد مسکو و همچنین عظمت تاریخی ترین قلعه های جهان، برنامه ریزی برای گذراندن تعطیلات در روسیه را آسان تر می کند.

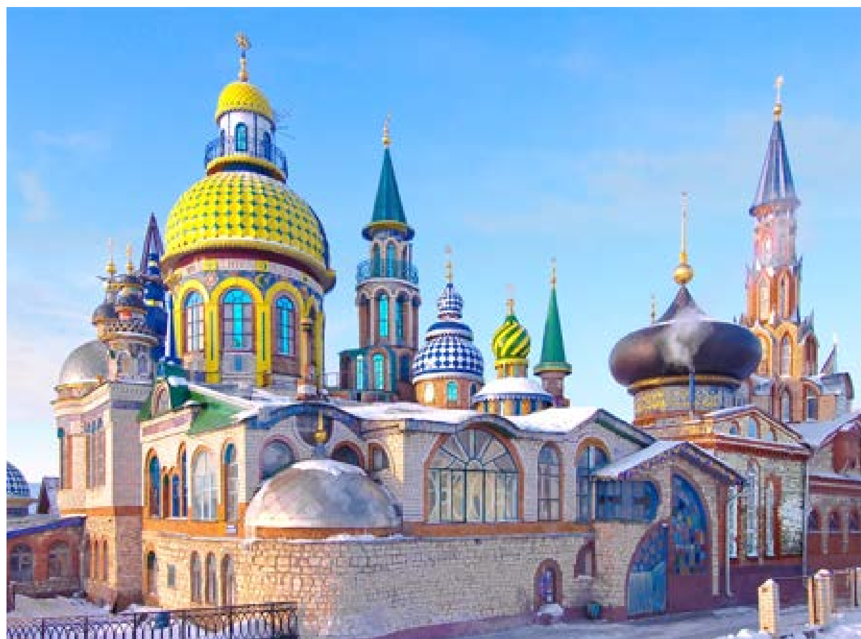

مسکو و سن پترزبورگ

شما نباید دو شهر بزرگ و خیره کننده مســـکو و سن پترزبورگ را از دست بدهید. زیرا هر دو از نمادین ترین شـــهرهای روسیه هستند.

علاوه بر مقصدهای شـــناخته شـــده در جهـــان، مســـکوی رنگارنگ و ســـن پترزبورگ نیز اتفاقات جالب بسیاری از جمله جشنواره شب سفید در ساحل رودخانه نوا و نمایشگاه حمل و نقل هوایی MAKS را در طول تابستان ارائه می دهند.

شهر قازان محل تلاقی رودهای وُلگا و کازانکا در بخش اروپایی روسیه است. کرملین قازان از میراث جهانی یونسکو است. یونسکو در سال ۲۰۰۵ میلادی، در مراسمی سالگرد هزارسالگی شهر قازان را به‌عنوان شهری چندقومیتی و محل زندگی مسالمت آمیز مسلمانان و مسیحیان گرامی داشت.

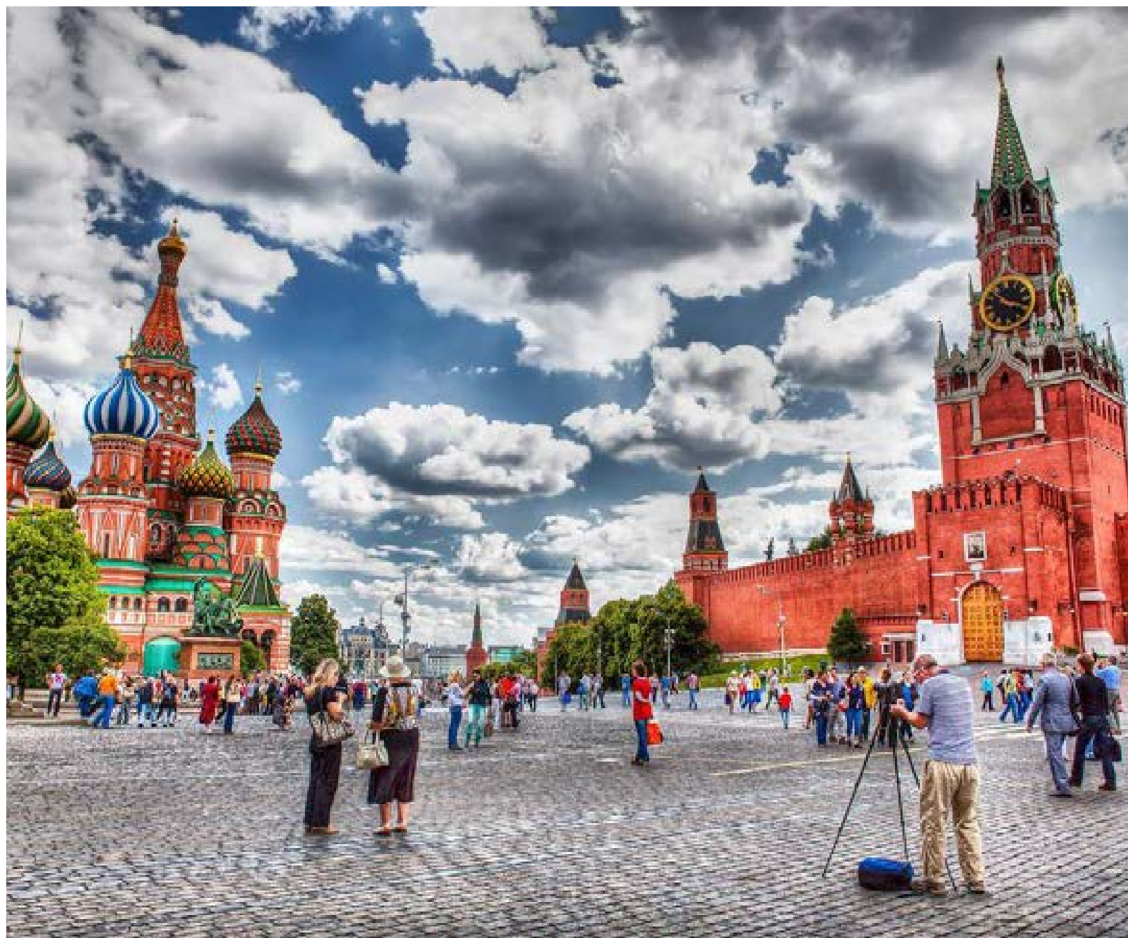
قازان، شهر مرکزی مسلمان خیز

کازان سومین شـــهر بزرگ روسیه است . مســـجد گل شریف (کل شریف)، یکی از بزرگترین و زیباترین مســـاجد در اروپا، در این شهر واقع شده است.

علاوه بر این، آن جا معابدی برای همه ادیان از جمله مساجد، معابد (پاگودا)، کلیساهای ارتدکس و کنیسه و کاخ کرملین قازان وجود دارد. همچنین قلعه قرن شانزدهم، صومعه male RAIF و خانه dish Tartar تنها بخشی از مکان های دیدنی قازان است. قازان همچنین از امکانات حمل و نقل مناسبی برخوردار است و حتی با مسکو و سن پترزبورگ از طریق (خطوط قطار و هواپیما) ارتباط مســـتقیم دارد. امسال، این شهر تولد ۱۰۱۰ سالگی خود را جشن می گیرد، به همین دلیل است که قازان به یک شهر کامل برای گردشگری در سال ۲۰۱۶ تبدیل شده است.

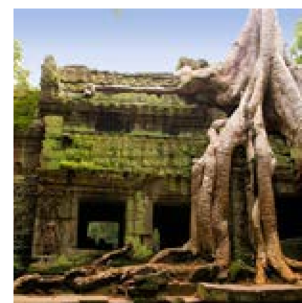
دوستداران طبیعت و علاقه مندان به ماجراجویی مطمئنا از یک سفر کامل در اقیانوس آرام و اکتشاف در طبیعتی که هنوز دست نخورده است لذت می برند. این برنامه انواع فعالیت های متنوع مانند: تماشای نهنگ ها و بازدید از راه دور شهر اسکیموها را ارائه می دهد.

شما می توانید چند هفته را در وسایل نقلیه اعزامی که می تواند در برابر شرایط آب و هوایی شدید و طبیعت مقاومت کند صرف کنید، در حالی که از یکی از بهترین مناظر طبیعی روی زمین لذت می برید. اگر این موضوعات برای شما جذاب هستند، این سفر همان چیزی است که دنبال آن هستید.

استانبول، ترکیه

یک مسجد، بازار و حمام معمولی ترکـی می تواند گردشگران را برای صرف تعطیلات در استانبول ترغیب کند. علاوه بر این، گردشـگران می توانند از زیبایی مسـجد آبی که از نقاط مختلف این شـهر قابل مشاهده است لذت ببرند.

سیم ریپ، کامبوج

سیم ریپ مرکز استان سیه‌م رئاپ در شمال غرب کامبوج و دروازه منطقه آنگکور در دو دهه گذشته به یکی از مقاصد بسیار محبوب توریستی تبدیل شده است.

در آن جا، گردشگران می توانند همان طور که از زیبایی دهکده فرهنگی کامبوج و بازار شب انگکور لذت می برند، چیزهایی هم یاد بگیرند.

معماری سیم ریپ در بخش قدیمی فرانسوی و پیرامون بازار قدیمی، استعماری و سبک چینی است. در این شهر نمایش سنتی رقص آپسـارا، مغازه‌های صنایع دستی، ابریشم، وجود دارد.

هانوی، ویتنام

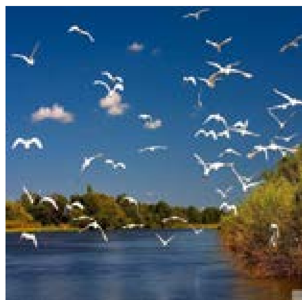
معماری ساختمان های سبک فرانسه در هانوی باعث می شود گردشگران از زیبایی های آن، در حالی که در مرکز شهر قدم می زنند لذت ببرند. تاریخ و فرهنگ نقش زیادی در انتخاب هانوی برای گردشگری ایفا می کند.

پراگ، جمهوری چک

پراگ پایتخت جمهوری چک و ارزشمندترین شهر تاریخی این کشور است. پراگ کلکسیون منحصر به فردی از مقبره های تاریخی دارد که به همراه سراسر شهر، زیر سلطه شکوه و عظمت قلعه پراگ قرار گرفته اند. قلعه پراگ تنها یک قلعه نیست، بلکه با مجموعه کلیساها و کاخ ها و باغ هایی که از دوره های مختلف تاریخی به جا مانده، عنوان بزرگ ترین قلعه تاریخی را در کتاب گینس به خود اختصاص داده است. این قلعه نمایشگر تمام سبک ها و نهضت های هنری زمان خود می باشد. پراگ، شهر پل ها، شهر کلیساهای قدیمی و برج های طلایی، شهر کافکا و کوندرا، شهر فرهنگ و هنر ادب اروپاست. سفر به پراگ مانند سفر به تمام اروپا می ماند. می گویند هیچ تور اروپایی بی تماشای پراگ کامل نمی شود و تماشای خود شهر، به این می ماند که تمام اروپا را گشته باشید.

تایپه

تایپه، کلان شهر بهشتی برای علاقه مندان به مد، پایتخت تایوان است. همچنین تایپه یکی از مراکز اقتصادی آسیا و حتی جهان است. بسیاری از شرکت ها در آن جا مستقر هستند که باعث شده تایپه ، از آسمان خراش ها و شکوه و عظمت پر شود.
شب در این شهر یکی از مناظر خیره کننده است، چراغ های پر زرق و برق و در خشان، شب ها را در این شهر تکرار نشدنی می کنند. شما همچنین می توانید از خرید در تایپه لذت ببرید. بسیاری از مغازه ها با نام های تجاری معروف در آن جا هستند.
از معبد کنفوسیوس که در سال ۱۸۷۹ در سلسله چینگ ساخته شده است بازدید کنید . زیبایی دیوار هایی که با سرامیک های فوجی تزئین شده اند باعث می شود گردشگران از دیدن آن لذت ببرند. در این معبد، رقص ها و آهنگ های سنتی تایوان به افتخار کنفوسیوس اجرا می شود.
جاذبه دیگر گردشگری پارک ملی Yangmingshan است. بهتر است این پارک را در فوریه و مارس ببینید ،زیرا پر از شکوفه گل ها می شود . یک ترکیب فوق العاده بین گل و باغ که توسط صخره های سنگی احاطه شده است.

بوتسوانا

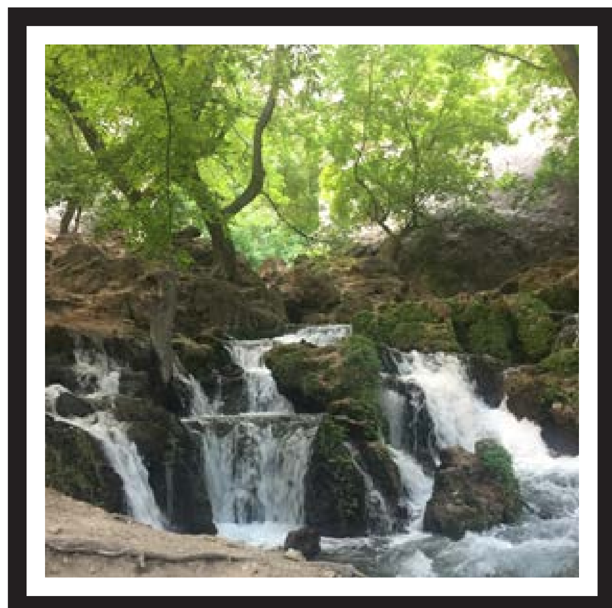
کشور بوتسوانای آفریقا به خاطر طبیعت بکر و حیات وحش خود مشهور است.
این کشور آفریقایی که به زودی پنجاهمین سالگرد استقلال خود را جشن خواهد گرفت، ترکیبی نادر از بیابان و دلتا است که همین مسئله سبب شده آرایش حیات وحش منحصر به خود را داشته باشد. حدود ۱۷ درصد از خاک بوتسوانا به پارک‌های ملی اختصاص یافته است.در سال ۲۰۱۴ میلادی نیز،دلتای اوکاوانگو به عنوان هزارمین میراث جهانی یونسکو ثبت شد.
قبل از سفر ، حتما دیگر گزینه های گردشگری که با علایق و بودجه اتان مطابق است را پیدا کنید و برای بازدید از آنها برنامه ریزی کنید و وقت بگذارید تا تعطیلاتی دلچسب و رویایی را پشت سر بگذارید.

ژئوپارک yenliu

ژئوپارک yenliu مانند شبه جزیره ای است که به سمت دریا بیرون زده است. در بدو ورود به آنجا، معمولا همه تعجب می کنند که چگونه این محل می تواند به این زیبایی تشکیل شده باشد . تشکیل این سنگ آهک، توسط تغییر صفحات تکتونیکی و آب دریا و فرسایش بادی شگفت انگیز است. سنگ آهک بزرگ باک با دست تراشیده شده است. این سنگ ها با توجه به شکلشان، صخره ماهی کپور ، صخره شمع ، صخره بستنی ، شاهزادگان ناز، زنجبیل ، قارچ ، سر ملکه ، فیل ، کفش پری، زمین ، سر اژدها، گوریل ، پرنده دریایی ، توفو ، لانه زنبوری و پلنگ نامیده شده اند. علاوه بر این در ژئوپارک yenliu یک مجسمه از ماهیگیری که زندگی خود را برای نجات یک کودک کوچک فدا کرده ، ساخته شده است .

TOP FOUR

Miniature Waterfall

This Waterfall is known as miniature waterfall is the one of the most unique Natural tourism attraction in IRAN. The beautiful waterfall has wavy motion and breaks the silence of area so it creates fantastic site and most unique natural effects. Valley of the fall has three kilometers long.
The fall path started from springs till join to KHORSAN River is full of green planet and forest trees. Up and down and fast sloop create many waterfalls on the path.
The KHORSAN River is one of the biggest rivers that sources from big KAROUN River. It move from SMIROM DENA Mountain enter to city of LORDEGAN and finally arrive at Lake of KAROUN dam. This river is one of the main sources of the big KAROUN River and was source by the snowy mountain of DENA and central ZAGROS in south of ISFAHAN province and north of KOHGILOYE BOYER AHMAD.
It will join by the many other Rivers and springs in CHARMAHAL – BAKHTIARI province enter to KHOSEZTAN province.

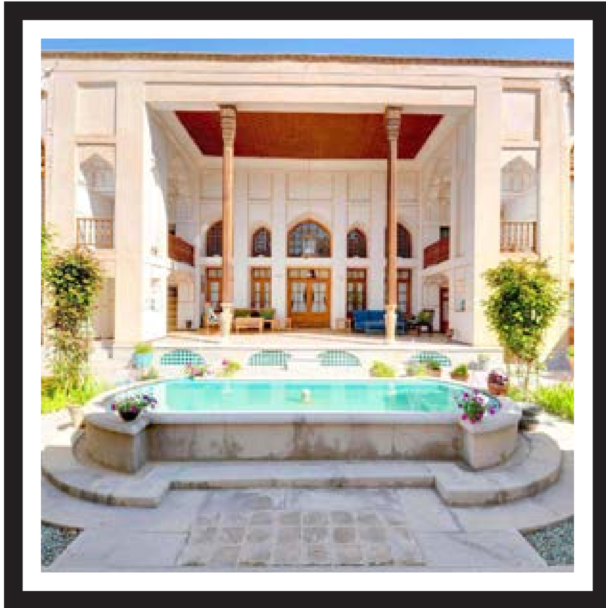

ATIQ JAME, a mosque for all era

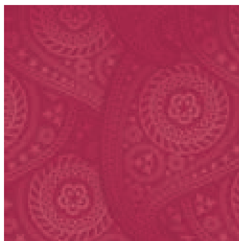

ISFAHAN is known by the Safavid dynasty art. Mosques and monuments remained from the Safavid period have the most significant attraction by tourisms in ISFAHAN. But the glory of surviving works from Seljuk dynasty to showcase this important historical period. One of the works is the Old mosque or the ATIQ Mosque of ISFAHAN was reconstructing in Seljuk dynasty. You may visit the Seljuk mosque in the street ALLAMEH MAJLESI or JOMEE Mosque (Friday Mosque) in one of the evening of New Year. Street by street and narrow alleys BABA QASEM district markets still have remaining in the old style.

EXCLUSIVE

BEKHRADI house

Most of the tourists prefer to stay in traditional house than to ۵ star and luxury hotel that is a great experience, it feel like a travel in present time but guest of old timer.

In ISFAHAN you may find one of these houses, the BEKHRADI house is one and first historical resident that you may stay in SAFAVID era style and traditional residence in IRAN.

This ۲ star Hotel is located in SOBOLESTAN district north ISFAHAN. This district was before the ISLAM one of the village of SEPAHAN and after ISLAM this village was joined to grate city of present ISFAHAN.

Princess bath (Princess HAMAM)

Devoted ISFAHAN Women where many in SAFAVID dynasty. One of these thinker women was LADY SHAHRBANOO she was very interested about education and culture of young generation. Why she ordered to building the school and this Bath? In IRAN after ISLAM actually in ALE BUYEE, SALGOGHIYAN, DEYLAMIYAN devote was very high and it make to development of ISLAM SHIA religion in all of IRAN. With considering that the capital of SAFAVID dynasty was ISFAHAN historical city the most monuments and historical places devoted by this dynasty is located at ISFAHAN. In SAFAVID era the women was very involved in devoted and public utility. The building of school mosque and reconstruct of holly shrine it done by SAFAVIYEH women. The Mother of King SOLTAN HOSSEYN has significant role in building of the last glorious monuments of SAFAVIYEH era name school of CHAHAR BAGH that in the present day name IMAM SADEGH school. In recent time this school named after King Mother School. (MADARE SHAH) This school was build "between" 1126 – 1116 (AH). The king HOSSEYN mother was devoted the FATEHIYE SARAY that know ABBASI hotel was build on it and art BAZAR for this school.

Sepahan tourism magazine

backpack

Concessionaire and Managing director
Mohammad Mirhosseini

President of Policy Council
Reza Mahzoonieh

Editor in chief
Marzieh Rabie

deputy editor
Mohammad Hossein Mahzonieh

Editorial services :
Elham sadat Shahidan

writers:hamed ghasri.shabnam arbabian.nasim heidary.mahshad sadeghi shad.nazanin sadeghi

Art service :
Geraphist & Page designer: Basirat Jafari

Photographers:
Arya Jafari , Arshideh Shahangi, Sharif , Bahman Sadeghi.navid sadeghi

Office:
Unit 1 no.2 Parvaneh alley between karegar street and Chamran freeway Jalal Al-e Ahmad highway Tehran
Phone : 021 - 88019129
Fax. : 021 - 88353297

Esfahan Office:
The building of Imam Reza beginning of Mofateh street ,Ahmadabad square
Phone : 031-32274794-32274791
031- 32274508

Subscribers Affairs :
031- 32274514

Public Relations :

Lithography and printing
031- 32242199
Khorshid

